

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXIX. Št. 22 (8424)

TRST, petek, 26. januarja 1973

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idrji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

V PARIZ PRIHAJAJO ZUNANJI MINISTRI, KI BODO PODPISALI SPORAZUM O PREMIRJU

Zedinjenje Severnega in Južnega Vietnama cilj politične borbe začasne revolucionarne vlade

Madžarska uradno sprejela sodelovanje v mednarodni komisiji za nadzorstvo nad izvajanjem premirja
Ameriški izvedenci bodo začeli danes nevtralizirati mine, ki so jih postavili v severnovietnamska pristanišča

PARIZ, 25. — Madžarska je danes uradno potrdila, da sprejema vstop v mednarodno komisijo, ki bo morala nadzorovati izvajanje premirja v Vietnamu. V sporočilu, ki ga je objavila madžarska tiskovna agencija MTI je rečeno, da je Madžarska z veseljem in zadovoljstvom zvedela za parafiranje sporazuma o premirju v Vietnamu in da se bo udeležila del komisije.

Druge evropske države, ki so članice komisije, Poljska, je že včeraj sporočila, da sprejema obveznost. Indonezijska vlada je potrdila, da bo poslala v Vietnam 290 svojih vojakov, medtem ko je Kanada včeraj izjavila, da sprejema začasno članstvo v komisiji, in sicer za 60 dni, rok, po katerem bo sporočila svoje dokončno odločitev.

Washingtonski državni tajnik Rogers je včeraj izročil veleposlanikom Kanade, Indonezije, Madžarske in Poljske besedilo sporazuma iz štiri protokole o njegovem izvajanju. Rogers se bo jutri ponovno sestel s štirimi diplomati, da bi odgovorili na njihova morebitna vprašanja. Ameriški državni tajnik bo danes sprejel svojega kanadskega kolega Sharpa, ki je v Washingtonu, da bi bil navzoč pri pogrebu bivšega predsednika Johnsona. Zunanje ministrstvo je medtem že sporočilo, da bo Rogers jutri odpotoval v Pariz, kjer bo ostal do sobote ali nedelje.

V francosko glavno mesto je do potoval severnovietnamski zunanji minister Trinh, ki so ga dočakali na letališču Le Duc Tho, zunanja ministrica ZRV Thi Binhova in nekaj stotin vietnamskih, ki živijo v Parizu.

Danes so se sestali izvedenci ZDA,

Severnega Vietnama, ZRV in Južnega Vietnama, da bi proučili postopek, po katerem bo stopila v veljavo prekinitve ognja. Njihova naloga je tudi proučiti vprašanja, ki bodo nastala v Južnem Vietnamu med ZRV in saigonskim režimom.

Južnovietnamska lufkova vlada predsednika Thieuja pa že izkorišča pomanjkanje točnih določil o politični bodočnosti Južnega Vietnama. Še najbolj sporno je vprašanje volitev. Glasnik predsednika Thieuja Duc Nha je imel danes tiskovno konferenco, na kateri se je dotaknil šestih točk. Najprej je vzel v pretes nadzorstvo nad izvajanjem premirja. S tem v zvezi je že v naprej dejal, da se ne bodo mogli znesti na mednarodno komisijo. Nadzorovati prekinitev ognja bodo morali sami, je dejal Nha, in bo mo osto reagiral na vsako kršenje premirja. S tem je Thieujev glasnik dovolj zgovorno nakazal, kakšno so

namenil saigonskega policijskega režima. Nha je omenil kroženje prebivalstva med obema področjema, se pravi med področjem, ki ga nadzoruje Saigon in področjem, ki so ga čete ZRV že osvobodile. To bodo preučili v skupnih stikih med delegacijo osvobodilnih sil in delegacijo saigonske vlade. O svetu za pomiritev in enotnost pa je dejal Nha, da gre v bistvu za volilni organizem. Nha je tudi dejal, da ne bo pravica vietnamskega ljudstva do samoodločbe zajamčena, dokler so v Južnem Vietnamu severnovietnamske čete, o umiku katerih pa sporazum ne govori. Dotaknil se je tudi vprašanja osvoboditve ujetnikov, o čemer se bosta obe strani pogovarjali v teku treh mesecev po prekinitvi ognja.

Največji problem pa je vsekakor, vsaj do sedaj, vprašanje volitev. Nha je dejal, da zahteva saigonski režim predsedniške volitve, s čimer se osvobodilna fronta ne strinja in zahteva volitve najprej v ustavodajno skupščino in nato še splošne politične volitve. Tudi to bo predmet razprave med Saigonom in ZRV, je dejal Nha, ki je zanikal, da bi njegova vlada priznala ZRV kot samostojno vlado, saj zatrjuje Saigon, da je edino Thieujeva vlada legitima, pač pa priznava ZRV kot politično silo, s katero se bo treba pogajati. Mir je vsekakor še zelo nestabilen, je zaključil glasnik saigonskega režima.

bene druge legalne vlade razen Thieujeve.

ZDA so medtem ustavile pošiljke svojih čet v Vietnam. Po ameriških podatkih naj bi na Indokitskem polotoku ostalo približno 25 tisoč ameriških vojakov. Pentagon tega ne pravi, vendar pa je v zadnjem času ameriško obrambno ministrstvo zelo okrepilo število letalskih enot na Tajskem, kjer je trenutno 45 tisoč vojakov, in pa število mornarjev (39 tisoč).

Medtem so sporočili, da bodo ameriški izvedenci v prihodnjih dneh nevtralizirali ali razstrelili vse mine, s katerimi so ZDA zaminirale severnovietnamska pristanišča med zadnjo letalsko ofenzivo, ki jo je sprožil predsednik Nixon, da bi prisilil ljudstvo Severnega Vietnama k predaji. Akcija se bo zaključila predvidoma v soboto, 27. januarja.

Severnovietnamski zunanji minister Trinh (tretji z leve) so dočakali na pariškem letališču Xuan Thuy, Thi Binhova in Le Duc Tho. Trinh bo v soboto podpisal sporazum o premirju v Vietnamu

V HELSINKIH OB PRISOTNOSTI 300 PARLAMENTARCEV

Danes začetek medparlamentarne konference o varnosti in sodelovanju

Na včerajšnji pripravljalni seji so vsi delegati izrazili zadovoljstvo sprico mirovnega sporazuma o Vietnamu

HELSINKI, 25. — Jutri zjutraj ob 11. uri bo odprta medparlamentarna konferenca o varnosti in sodelovanju v Evropi, ki se je bo udeležilo 300 evropskih parlamentarcev. Prisotni bodo tudi nekateri parlamentarci iz ZDA in Kanade. Uvodoma bo spregovoril finski predsednik Kekkonen. Finska vlada je že organizirala veliko varnostno službo v parlamentu, kjer bodo zasedanja konferen in raznih njenih komisij.

Zjutraj je iz Rima odpotovala v Helsinko italijanska delegacija, ki jo sestavljajo predsednik sen. Vedovato, poslanci Storch, Cardia, Amadei ter senatorji Pieraccini in Balbo. Konferenca o evropski varnosti in sodelovanju se bo zaključila 31. januarja. Italijanska delegacija pa se bo vrnila v Rim 1. februarja.

Medtem je bila danes ponovna

prilavljalna seja za jutrišnje konferenco, 34 veleposlanikov, ki se je udeležuje, je izrazilo svoje zadovoljstvo sprico mirovnega sporazuma o Vietnamu. Jugoslovanski španski in francoski veleposlaniki so poudarili, da bo mir, ki so ga dosegli na azijskem jugovzhodu imel pozitivne posledice tudi na varnost in sodelovanje v Evropi.

Španski veleposlanik Aguirre De Carcer je predložil resolucijo, v kateri v prvi točki zatrjuje, da je okrepitev varnosti v Evropi nujno odraz položaja v vsem Sredozemlju in v obratno. De Carcer je tudi ponovil predloge drugih držav o razvoju kulturnih odnosov in oloveskih stikov ter o kroženju informacij. Predlagal je tudi, da bi okrepili stike z državami tretjega sveta.

Francoski predstavnik André pa se je ustavil pri mandatih, ki naj bi jih poverili posameznim komisijam, ki se bodo sestale takoj po konferenci zunanjih ministrov. André je dejal, da je boljše najti takoj rešitev za ta problem, da konferenca ne bi nato propadla prav ob tem. André je dejal, da je predlog držav članic varšavskega pakta v zvezi z ustanovitvijo stalnega inštituta, odvisev predvsem o izidu konference o varnosti in sodelovanju.

Današnje razprave so se udeležili tudi predstavniki Finske, Romunije, Avstrije, Norveške in Malte, ki so govorili v prid temu, da bi poverili švic naloge naj katalogirala velike teme, o katerih je bil do sedaj govor.

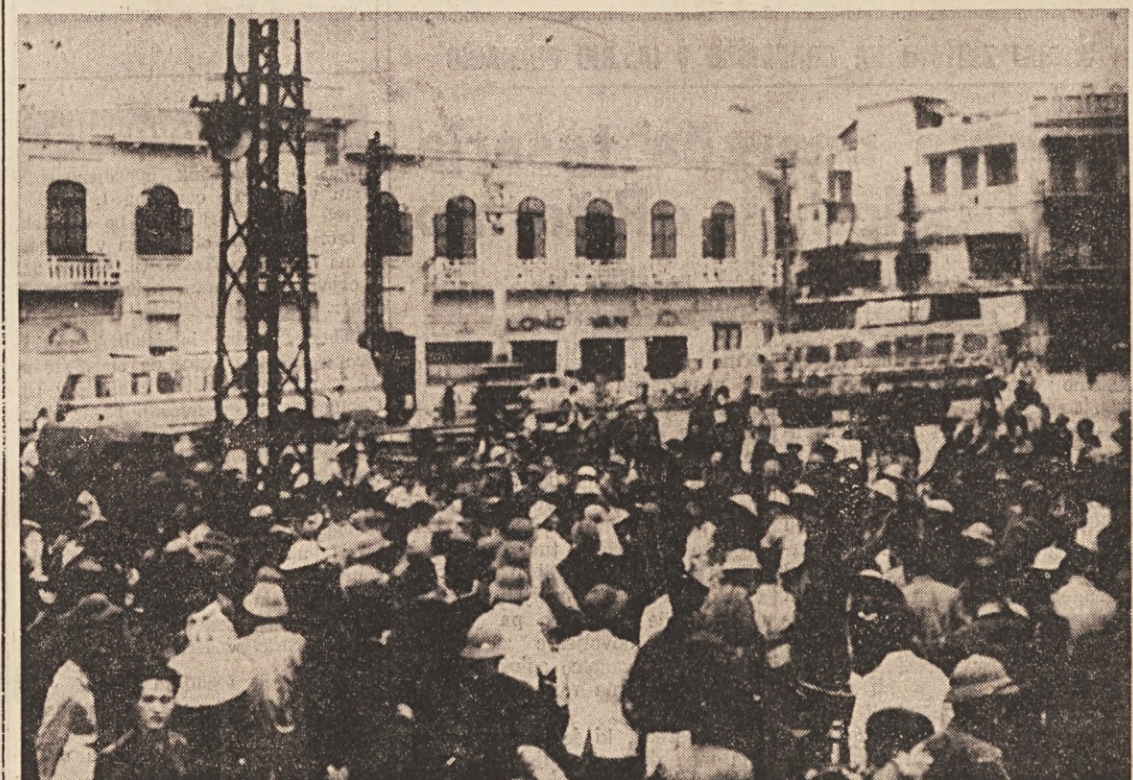
34 veleposlanikov se bo spet sestalo v ponedeljek v središču za konferenco v Dipolin, v predmestju finske prestolnice Helsinkov.

Na vprašanje, kako komentira dogodke v Afriki posebno v zvezi s pritiskom na Zambijo tudi po umoru Cabrala je Zupan dejal, da Jugoslavija najodločneje obsaja zločinski umor Amilcara Cabrala, glavne tajnika afriške partije za neodvisnost Gvineje in poudaril, da je to zločinsko dejanje samo eden v vrsti poskusov gospodarskih kolonialistov in mednarodne reakcije,

Na vprašanje, kako komentira dogodke v Afriki posebno v zvezi s pritiskom na Zambijo tudi po umoru Cabrala je Zupan dejal, da Jugoslavija najodločneje obsaja zločinski umor Amilcara Cabrala, glavne tajnika afriške partije za neodvisnost Gvineje in poudaril, da je to zločinsko dejanje samo eden v vrsti poskusov gospodarskih kolonialistov in mednarodne reakcije,

Nova vlada v Belgiji

BRUSELJ, 25. — Po dveh mesecih politične krize ima Belgija novo vlado. Socialisti Leburtonu, ki so bili poverili sestavo vlade, je uspelo sestaviti kabinet, v katerem so socialisti, krščanski socialisti in liberalci. Seznam 6 ministrov in podtajnikov bodo objavili jutri.

V Hanoju množica posluša vest o parafiranju mirovnega sporazuma, ki jo oddajajo po zvočnikih

Coppo razpravljajal s sindikati o socialnih reformah

RIM, 25. — Na ministrstvu za delo je bilo danes srečanje med ministrom Coppom in voditelji vse državne federacije CGIL, CISL in UIL. Srečanja so se udeležili glavni tajniki Lama, Storti in Vanni ter še nekateri drugi visoki sindikalni funkcionarji. Sporočilo ministrstva za delo pravi, da je bil sestanek sklican, da se proučijo razne vprašanja, ki se tičejo zaposlitve in socialnih reform. Ministrstvo pravi, da so tajniki sindikalne federacije izjavili, da bodo poslali vladi pismo o vseh teh vprašanjih. Poleg tega pa so bili na srečanju določeni nekateri sestanki z ministrstvom za delo, na katerih bodo obravnavali posamezna vprašanja, začeti s pokojninami. Sindikati pa so sporočili, da so z

ministrom obravnavali predvsem vprašanja uslužbenec poldravnih ustanov, zakon o stanovanjih, vprašanje šolstva, pokojnin, Juga, zaposlitve in preureditve industrije. Po sestanku se je minister Coppo pogovarjal s časniki, katerim je kmalu srečal s predstavniki sindikalnih konfederacij glede uslužbenec poldravnih ustanov. Minister je tudi izjavil, da je bil odložen jutrišnji sestanek s predstavniki združenja kovinarske industrije. Zaradi tega je bil odložen tudi sestanek s kovinarskimi sindikati. Zato bosta baje oba sestanka prihodnji ponedeljek, na katerih bo minister skušal posredovati za obnovo pogajanj o delovni pogodbi. Minister je tudi izjavil, da se

bodo prihodnji teden na ministrski ravni nadaljevala srečanja glede spora, ki je nastal med zdravniškim in zdravstveno zavarovalno ustanovo INAM. Ta spor je zajel vsi Italijo in dela velike težave prizadele zavarovancem, se pravi delavcem in njihovim družinam. Zdravniški zahtevajo predvsem ustanovitve nadzorne zdravstvene službe in posebno zdravniško službo, ki bo ugotavljala utemeljenost »zostanka z dela delavcev zaradi bolezni«. Na današnjem sestanku med predsednikom INAM in stanovskimi organizacijami leknarjev so se dogovorili, da bodo lekarnarje v vseh italijanskih pokrajinah zagotovile zavarovancem bolniške blagajne INAM potrebna zdravila brez neposrednega plačila.

Glavni sveti, sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL državnih uslužbenec so pooblastili tajništva naj načrtujejo šest dni stavke v prihodnjem mesecu. Tajništva naj pred napovedjo stavk preverijo, ali je vlada pripravljena sprejeti platformo zahtev uslužbenec. V nasprotnem primeru bodo državni uslužbenec najprej začeli z dvodnevnim vsedržavno stavko, nato bodo priredili enodnevn razčlenjen stavko po posameznih delalah, končno pa bodo ponovno napovedali tridnevno vsedržavno stavko z velikim shodom v Rimu.

Glavni sveti sindikatov železničarjev pa so danes ustanovili enotno federacijo železničarskih delavcev. Uradno sporočilo pravi, da je bil ta sklep sprejet ob zaključku

zasedanja glavnih svetov, ki je bilo v Ostii. S tem so tudi železničarji ustanovili svojo enotno sindikalno organizacijo, ki bo še bolj okrepila sindikalno enotnost vseh sindikalnih delavcev.

V Rimu pa se je danes zaključil prvi krog pogajanj med sindikati kovinarjev in Zvezo male kovinarske industrije. Sindikati pravijo, da na dosedanjih pogajanjih ni prišlo do zadovoljivih zaključkov in da vse kaže, da se delodajalci ne bodo več resno pogajali o najvažnejših zahtevah, ki so jih delavci predložili. Zaradi tega sindikati menijo, da če delodajalci ne bodo sprejeli svojega stališča, se bodo pogajanja razbila, s čimer bo sindikalna organizacija prisiljena sprejeti ustrezne odločitve.

MARIO DEZMANN

Sadat sprejel veleposlanika SZ

KAIRO, 25. — Predsednik republike Sadat je včeraj prvič po odhodu sovjetskih svetovalcev iz Egipta lanskega julija sprejel sovjetskega veleposlanika v Kairu Vladimir Vinogradova. Politični opazovalci menijo, da je možno, da pripravi Sadat potovanje v Sovjetsko zvezo, kjer naj bi govoril o morebitni mirni rešitvi krize na Bliskovnem vzhodu po doseženem sporazumu o Vietnamu.

DANES

V Pariz prihajajo zunanji ministri, ki bodo podpisali v soboto mirovni sporazum o Vietnamu. Včeraj je prišel severnovietnamski zunanji minister Trinh, jutri pa bo do potoval Rogers. V svoji tiskovni konferenci je zunanji minister ZRV dejal, da je cilj njihove politične borbe zedinjenje obeh Vietnama. V soboto bodo ameriški izvedenci začeli nevtralizirati mine, s katerimi so ameriška letala zaminirala severnovietnamska pristanišča.

Danes se bo pričela v Helsinkih medparlamentarna konferenca o varnosti in sodelovanju v Evropi, katere se bo udeležilo nad 300 evropskih parlamentarcev. Zaključila se bo v sredo, 31. januarja. V finko glavno mesto je do potovala tudi italijanska delegacija, ki jo vodi senator Vedovato.

V Rimu so na sedežu jugoslovanskega veleposlanstva pri Sveti stolici predstavili italijanski prevod Prešernovega »Krst pri Savici«. Prisoten je bil tudi prevajalec Husu, ki je sam predstavil knjigo.

Na ministrstvu za delo je bil sestanek med ministrom Coppom in voditelji enotne sindikalne federacije. Govorili so o zaposlitvi in socialnih reformah. Minister je napovedal, da bodo kmalu se drugi sestanki na ministrski ravni. Sindikati so izjavili, da bodo ministru za delo poslali pismo, v katerem mu bodo točno povedali svoje zahteve in predloge glede vprašanja zaposlitve, Juga in reform.

Poslanska zbornica je z glasovi poslancev vladnih strank odobrila prvi člen vladnega zakonskega osnutka, ki spreminja že sprejeti zakon leta 1971 o kmetijskih namemninah. Vlada s svojim zakonskim osnutkom stremi za tem, da bi povečala namemnino za žemljiska, kmetijska stanovanja in gospodarska poslopja ter da bi vzpostavila izkoriščevalno zemljiško rento, ki lo je zakon iz leta 1971 dejansko odpravil. Razprava v zbornici do zelo dolga, saj je bilo predloženo več kot 300 amandmajev.

Vojska v Libanonu ubila dva kmeta

BEJRUT, 25. — V južnem Libanonu je prišlo do ostrega spopada med pridelovalci tobaka in vojsko. V spopadu so vojski streljali na kmete, dva ubili in štiri hudo ranili.

NA SEDEŽU VELEPOSLANIŠTVA SFRJ PRI SVETI STOLICI

V Rimu predstavili «Krst pri Savici»

Italijanski prevod je predstavil sam prevajalec Husu

(Od našega dopisnika)

RIM, 25. — Prešeren v Italiji: poezija velikega slovenskega pesnika končno v Italiji, v tisti Italiji, ki jo je poet tako ljubil in ki je toliko vplivala nanj, ne samo s pesniškega vidika ampak tudi s političnega, v ozračju prepornosti in dežel. Simbolično je Prešerna sprejel v goste prijatelj Petrarca: ne v Kapitolu, temveč v jugoslovanskem veleposlanstvu pri Sveti stolici, na pobudo obeh veleposlanikov Kolmana in Pavčevića, Prešerna je predstavil prevajalec, prosiški duhovnik Husu, ki si z vso verno prizadeva, da bi razširil slovensko poezijo, pri čemer je našel plodna tla v sedanjem prijateljskem ozračju

med Italijo in Jugoslavijo. Veleposlanik Kolman je predstavil Husuja s prisrčnimi besedami, nakar je prosiški duhovnik s skopimi, a učinkovitimi besedami povedal, kaj je hotel doseči s svojim delom: vzbuditi ljubezen do slovenske zemlje, orisati evropsko razsežnost dr. Prešerna ter prispevati k boljšemu spoznavanju med obema državama. Husu je nato izrekel priznanje založniškim podjetjem, ki so izdala Krst pri Savici v dvojezični izdaji, v okviru »mednarodnega leta knjige«, ki ga je proglasil UNE SCO, da bi približal knjigo narodu. Predstavil je tudi najnovejšo, še ciklostilirano italijansko izdajo Prešernovih sonetov. Srečanje je bilo zelo toplo, udeležili so se ga predstavniki časnika in kulture iz Rima ter številni Slovenci, ki bivajo v italijanskem glavnem mestu. Slo je za erega tistih srečnih trenutkov v sožitju, ki so toliko bolj prisrčni in pristni, ker so pod skupnim imenovalcem kulture, poezije.

MARIO DEZMANN

ODGOVOR POKRAJINSKEGA ODBORNIKA VOLKA

ZAVRNJENA POBUDA ZA ETNIČNO SPREMEMBO V ZGONIŠKI OBČINI

Razprava o težavah tržiškega gospodarstva - Odobrena sklepa o ustanovitvi kraškega muzeja in o prispevku Stalnemu slovenskemu gledališču

V začetku sinočne seje pokrajinskega sveta je predsednik Zanetti govoril o miru v Vietnamu in poudaril, da gre za zaključek dolgotrajne vojne in žrtve prebivalstva, ki ni poznalo miru in ki je bilo potrjeno najbolj sodobni uničevalni tehniki. Zanetti je tudi poudaril, da je Vietnam tudi za nas nauk in da potrjuje našo obvezo, da bomo razvijali bolj boljši odnose s sosedi in odnose med tu živčima narodoma.

Dobri del sinočne seje je bil posvečen raznim vprašanjem in med njimi sta bili zlasti zanimivi dve: splošna razprava o krizi pristanišč in tržiškega gospodarstva, ter odgovor odbornika Volka na vprašanje mislovske svetloke o naselju Girandole.

Mislovska svetloka Lina Marinelli je v svojem vprašanju navedla stanovanjsko pogodbo, ki jo je pripravila družba Lloyd Adriatico, v kateri je receno da morajo stanovanjci dobiti stalno bivališče v zgoniški občini in da je zgoniška občina v prvih dneh januarja, ne katerim najemnikom zavrnila naselje za stalno bivanje, zaradi česar je družba tudi prekinila najemniški stanovanjski odnos. Svetovalec kljub trdi da je tako stališče zgoniške občine morda v nasprotju z ustavo in da gre za veto zgoniške občine, da se ne bi spremenilo številno razmerje med italijanskim in slovenskim prebivalstvom občine.

Odbornik Volk je odgovoril, da gre glede pravne stvari vprašanja za zasebne odnose med zasebniki in zasebno družbo in da zaradi tega pokrajinska uprava nikakor ne more posegati v te stvari ne more niti ukrepati. Glede politične stvari vprašanja pa je odgovoril Volk odgovoril v imenu vseh političnih sil, ki upravljajo pokrajino, da odločno zavračajo kakršnokoli obliko razmerovanja, pa čeprav gre za načine, ki so formalno v redu, za razliko od barbarskih metod, ki jih je uporabljal fašizem in ki so povzročile obema tu živčima narodoma toliko žrtev. Politične sile, ki sestavljajo pokrajinsko upravo, imajo namen - in to ne od danes - da ustvarjajo po mirnem drugično politiko, da ustvarjajo mirno in bratsko sožitje, koristno sodelovanje, razvijajo vedno boljše priateljske odnose med obema narodoma v skladu s plemeniti načeli republiške ustave, ki jo je ustvarilo od pomirne gibanje.

Odbornik Volk je nadaljeval, da se prav gotovo s pobudami, ki imajo očitno spekulativni značaj, ne razvija nase mesto, saj gre za pobude, ki jih je omogočil urbanistični kaos, katerega je javnim ustanovam šele v zadnjih letih uspelo delno zajeti. Želimu podpreti - je nadaljeval Volk - da prav gotovo nečemo spreminjati številnega razmerja, pa čeprav ne gre samo za člena 4. in 7. posebnega statuta londonske spomenice o soglasju, ker spoštujemo našo ustavo, temveč hčemo izboljšati človeške odnose med našim prebivalstvom in pri tem nam je všeč, da se s tem programom strinja vedno večje število prebivalcev. Volk je zaključil, da ne pričakuje, da bi se lahko mislovska svetlovalka strinjala z njegovim odgovorom, saj glede tega vprašanja ne more biti z njo nobenega soglasja.

OD VČERAJ OD 11.30

Fašist Franco Freda v koronejskih zapisih

V ponedeljek sodna obravnava zaradi izsiljevanja dr. Forziatija

Ob enajstih in trideset minut je policijski avto z vso histrijo, ki je bil dopušča prepoldarski promet v U. Coroneo, zvil skoz odprta železna vrata tržiškega zapora. Tako je obtoženec št. 1 za mlanski pokol, padavinski odvetnik Franco Freda, bil prepeljan iz mlanskih zaporov v tržiške, kjer bo počakal do ponedeljkove sodne obravnave na procesu, ki sledi pri prvi bivega kamerada in prijatelja, izginulega dr. Gabrieleja Forziatija.

Proces, ko bodo na zatozni klopi sedeli, končno skupaj, Freda, Franco Neami in Manlio Portolan, se prične v ponedeljek jutraj. V Trst že prihajajo časnikiarji vseh največjih italijanskih časopisov, saj je tokrat prvič, da bomo Fredo videli in slišali, če izvajamo slike (in še te zastarele), ko si jih objavili ob njegovi aretaciji. Nekoliko osirolemu odvetniku, ki je leta 1969 sprožil vrsto bombnih atentatov in si domisljal, da bo z njimi povzročil verižno reakcijo in končni državni udar v Italiji, se pravi povratek k fašizmu, bodo sodili v veliki dvorani porotnega sodišča. Pa ne zato, ker bi argument obravnave (izsiljevanje dr. Forziatija) spadal v delokrog tega sodnega zbora, temveč zaradi verjetne prisotnosti številne publike in desetine italijanskih časnikarjev. Veliko zanimanje vlada glede na povedanega prihoda dr. Forziatija na sodno obravnavo. Predvsem tore vse vprašanje: kaj bo rekla Forziati? Bo na sodni obravnavi »omehan« po skoraj enoletni odsotnosti, ali pa se bo spopadel z mentorjem, Fredo? Možno je, da se bo zgodilo tudi to. V takem primeru bo moral Forziati povedati marsikaj kar ve o tedanjih terorističnih

Razpravo o tržiškem pristanišču, oziroma o težavnem položaju tržiškega gospodarstva na splošno je otvoril komunistični svetovalec Fontanot, ki je ugotovil, da zopora pristanišča samo očrta kronično bolezen in da je samo zadnji alarm o kritičnem stanju, ki velja za celotno tržiško gospodarstvo. Svetovalec je navedel številne konkretne primere, ko pristaniška ustanova ni mogla narediti ničesar, ko se ne izvajajo načrti in ne izpolnjuje obljube. Položaj je postal dramatičen, saj je v krizi pristanišče, pomorstvo in tudi industrijske dejavnosti, tako da se zastavlja vprašanje (Nadaljevanje na 6. strani)

Danes ob 17.30

Manifestacija za Vietnam

Pokrajinski odbor za mir in neodvisnost Vietnama sporoča, da bo danes

KLJUB ZAGOTOVILOM ZDRAVSTVENIH ORGANOV

Zaskrbljenost zaradi slabega okusa pitne vode se še ni povsem polegla

Ukrepi občinskega zdravstvenega urada in pokrajinskega laboratorija za higieno in profilakso - V rezervoarjih so zamenjali vodo in jo analizirali

V Trstu in predvsem v predmestnih predelih je prišlo v preteklih dneh do čudnega pojava, ki je povzročil precejšnje zaskrbljenosti med prebivalstvom. Pitna voda je namreč imela nenavaden in odvraten okus. Ta pojav so sicer v osamosrednih primerih zabeležili že v prejšnjih tednih, vendar so ga tržaški zdravstveni organi pomirili, javno mnenje s trditvijo, da povzroča ta čuden okus vode klorofenol, ki nastaja iz reakcije nroste klorja z organskimi snovmi. Ki se nahajajo v zastarelih vodovodnih napeljavah ali v samih vodnih nioah. Ta tečen pa se je ne naveden okus pojavil v vseh stanovalnih nekaterih predelih in bilo je takoj jasno, da ne gre več za osamljene primere, temveč, da nekaj ni v redu z vodovodom, ki dobavlja vodo našemu mestu. Alarmantne vesti so si v naslednjih dneh sledile z neverjetno naglico in prebivalstvo je zajela skoraj prava panika, strahu pred uporabljanjem vode. Nekaj takega se v našem mestu še dolgo ni zgodilo.

Pokrajinski in občinski zdravstveni uradi seveda niso stali prekrizanih rok, čeprav se niso tako izrekli o čudnem pojavu. Včeraj je občinski zdravnik Fabiani dokončno pomiril javnost s podrobnim poročilom, v katerem razlaga, zakaj je prišlo do pojava in kakšne ne ukrepe so zavzeli, da bi ga preprečili. Že pri ponedeljkovem pregledu pitne vode so ugotovili ne naveden porastek organskih snovi v timavskem vodovodu. Ta pora-

nes v Trstu manifestacija s sprevedom ob priliki dogovora za mir v Vietnamu.

Zbirališče bo na Trgu Garibaldi ob 17.30, sprevod pa bo krenil po Ul. Carducci, Ul. XXX. oktobra in po Korzu na Trg Goldoni, kjer bodo na kratko spregovorili predstavniki omenjenega odbora. Predsedstvo odbora vabi prebivalstvo, da se v velikem številu udeleži manifestacije in tako izrazi svojo solidarnost z vietnamskim narodom ter poudari nujnost vztrajne budnosti, da se bo spoznam spostoval, da bo v Vietnamu in v vsem svetu zavladalo združenje pomiritev, da bo vietnamski narod po grozotah vojne lahko v miru gradil svojo prihodnost in da bo italijanska vlada priznala čimprej demokratično republiko Vietnam.

● V okviru vsedržavnega sindikalnega gibanja so včeraj stavkali uslužbenci tržiške podružnice podjetja «Ferrero». Stavka se nadaljuje tudi danes.

VČERAJ V DEŽELNEM SVETU

Določeni novi posegi na področju javnih del

Večja pomoč za obolele kmetovalce Pittoni o sporazumu za Vietnam

Deželni svet je včeraj zasedal ves dan. Na dnevnem redu je bila razprava o treh novih zakonih, od katerih sta bila dva sprejeta - eden z večino glasov in eden s skupinam vseh svetovalskih skupin - o tretjem pa se bo razprava nadaljevala na torkovi seji, medtem ko bo danes na dnevnem redu razprava o posebnem zakonu za razvoj gradbeništva v Furlaniji - Julijski krajini.

Pred začetkom razprave je podpredsednik deželnega sveta A. Pittoni spregovoril o miru, ki je bil dosežen v Parizu in o skorajšnji prekinitvi sovražnosti v Vietnamu. Deželni svet - je dejal Pittoni - ki se je v preteklosti večkrat izrazil proti vojni in bombardiranju Vietnama, se zdaj pridružuje splošni misli zadovoljstva ob vesti, da je bil dolgo pričakovani sporazum vendarle dosežen. Deželni svet izraža željo, da bi vietnamsko ljudstvo, ki je v zadnjih 30 letih utrpelo neizmerno moralno in materialno škodo, končno lahko doseglo pravičen mir, enotnost in neodvisnost ter da bi moglo ob pomoči vseh za-

mir zavzetih narodov doseči preporod svoje dežele. Premirje v Vietnamu naj bi hkrati pomenilo tudi dejansko udržitve miru v svetu in nadaljnjo krepitve mirolojubne sožitja med narodi. Vsi narodi in mi sami si moramo prizadevati, da bi se odpravila vsakršna možnost za povratek človeštva v preteklost.

Prvi zakon, o katerem se je nato razpravljalo, se nanaša na deželno finančno pomoč za področje javnih del. Gre za nova finančna sredstva, ki jih dežela daje na razpolago po deželnem zakonu št. 23 z dne 22. avgusta 1966 in po zakonu št. 16 z dne 27. maja 1970, ki se nanaša na gradnjo mestnih kanalizacij. Hkrati s tem je deželni svet obravnaval zakonski osnutek, ki predvideva deželno pomoč za okrepitve plinovodne mreže in ki so ga svoj čas predložili komunistični svetovalci Zorzenon, Cuffaro, Bosari in Pascual.

Poročevalec Rigutto (KD) je v zvezi s prvim zakonom naglasil, da je dežela z zakonom št. 23 iz leta 1966 omogočila izvedbo raznih javnih del in skupni vrednosti nad 33 milijard lir, s poznejšimi finančnimi posegi pa za nadaljnji 16,6 milijarde. Posebej za gradnjo greznice je dežela doslej prispevala za ureditve skoraj 18 milijard lir ustrežnih del.

Novi zakon daje na razpolago za vsa tvevna posega nadaljnje 3,1 milijarde lir in razširja ustrezne ugodnosti tudi na pobude, ki se nanašajo na opremo javnih uradov in na nabavo posebnih vozil za odnosa št. 16. Glede zakonskega osnuteka, ki ga je predložila KPI (posegi za okrepitve plinovodnega omrežja), je govornik dejal, da se s tem vprašanjem že ukvarjajo drugi deželni zakoni in da ga torej ni mogoče vzeiti v poštev. Pri glasovanju so se komunistični svetovalci izrekli odklonilno, vse druge skupine pa so glasovale za novo normo.

Drugi zakon, ki je bil sprejet soglasno, določa 180 milijonov lir za podpre, v razmerju 1.500 lir na dan, ki jih bo dežela priznavala neposrednim obdelovalcem, kolonom in spolinovarjem v kmetijski priveru nesreče ali profesionalne bolezni.

Pred zaključkom seje so svetovalci vzeli v pretes še tretji zakon, ki se nanaša na deželno pomoč za gradnjo in urejanje dnevnih zavetišč za starce in za njihovo oskrbo na domu. Spregovilci so svetovalci Urii (KD), Trauner (PLD) in Morrelli (MSD), razprava pa se bo nadaljevala v torek.

Izjava odbora staršev zavoda «Žiga Zois»

Odbor Zdrženja staršev na Državnem tehničnem trgovskem zavodu s slovenskim učnim jezikom «Žiga Zois» v Trstu je na svoji redni seji 24. t.m. obravnaval tudi sobotno anonimno telefonsko sporočilo, da se v prostorih šole nahaja pekleniški stroj.

Odbor ugotavlja z zadoščanjem, da so dijaki na svojem zborovanju zrelo obsojili tako dejanje sovražnikov naše šole. Nadalje odbor poudarja, da bi tudi na ta način podprli zahtevo po novi delovni pogodbi. Osnovne zahteve te pogodbe pa so 90 tisoč lir mesečne plače in 40-urni delovni teden.

VČERAJ ZJUTRAJ NA GRADBIŠČU V UL. RIO PRIMARIO

Smrtna nesreča tesarja med delom v «Rižarni»

Delavec je padel s 7 m višine in obležal mrtev na notranjem dvorišču

V Rižarni, ki je bila med zadnjo svetovno vojno prizorišče najkrvnejših nasilstev in je v njenih ločih zgorelo nad tri tisoč slovenskih in italijanskih antifašistov, se je včeraj pripetila tragična nesreča. Delavec iz okolice Trevisa, ki je včeraj pripetila tragična nesreča, Delavec iz okolice Trevisa, ki je bil zaposlen pri preurejanju nekdanje taborišča smrti v državni spomenik, je nesrečno padel iz drugega nadstropja poslopja, ki gleda na notranje dvorišče, približno sedem metrov globoko, ter mrtev obležal v mlaki krvi.

Nesrečni delavec je bil 58-letni Aldo Pizzalla iz Oniga di Piave. Kot tesar je bil že več let zaposlen pri gradbenem podjetju Carena, ki je pred kratkim prevzelo preuredivna dela v Rižarni. Ob lepem vremenu so delavci delali na prostem. Treba je bilo podreti stare zidove ter jih predati na novo, kakor to zahteva načrt za preureditev Rižarne v spomenik, ki bo opominjal bodoče generacije na nacistična grozodejstva. V teh delih, ko je zaradi burje težko delati na odprtih, so se delavci lotili raznih notranjih del. Treba je bilo odstraniti stropne leseni pod in podpome drogove ter druge težke predmete. To delo so opravljali tudi včeraj. Vodja gradbenih del je takoj po prihodu na delo, ob 7.30, poslal skupino treh delavcev v drugo nadstropje stavbe. Med njimi je bil tudi Pizzalla. Še preden so se lotili dela, je prišlo do nesreče. Pizzalla se je povzpel na okno, ki gleda na notranje dvorišče Rižarne in se precej nagnil, da bi lahko dosegel neko orodje, ki je viselo nad oknom, pri tem pa je z nogo stopil v prazno, izgubil ravnotežje ter padel v globino z glavno navzdol. Delovni tovariši, ki so hoteli priskočiti na pomoč, so

nemo obstali. Takoj so uvideli, da za nesrečnega Pizzalla ni več nobene pomoči - imel je prebito lo-banjo in krvavel je iz uses. Poklika so sicer osebe Rdečega križa s skrito željo, da bo vendarle še medla možnost rešitve, a zdravnik je potrdil kruto resnico. Na kraj nesreče so prispele tudi orožniki iz Škvednja, ki so uvedli preiskavo o vzrokih nesreče. Povojniki škvedenske postaje Scalabrini pa je medtem izdal dovoljenje za prevoz trupla v mrtvašnico splošne bolnišnice, kjer je na razpolago sodnim oblastem.

Ta nesreča, ki je globoko odjeknila med delavci podjetja ter vsem, ki so sledili preureditvenim delom v Rižarni, ni edina nesreča, ki se je pripetila na tem gradbišču. Pred nekaj tedni se je precej hudo poškodoval neki delavec in vse to izvajala vprašanje, ali so sprejeli vse varnostne ukrepe pred začetkom gradnje, saj je znano, da so prostori Rižarne v precej slabem stanju in je zato delo v teh prostorih zelo nevarno.

Smrtne posledice nerodnega padca

Na ortopedskem oddelku splošne bolnišnice je včeraj v zgodnjih jutranjih urah podlegel hudim telesnim poškodbam 85-letna Antonija Černe iz Ul. Sottomonte 4, ki je 16. t.m. nerodno padla na hodnik stanovanja ter si zlomila desno stegnenico. Po prevozu v splošno bolnišnico z rešilnim avtom so jo sprejeli na zdravljenje z uročno okrevanja v treh mesecih. Njeno zdravstveno stanje pa se je iz dneva v dan slabšalo. Nastopile so komplikacije in včeraj je preminila.

SNOCI V ROSSETTIJU

Molièrov «Skopuh» s Calindrijem v glavni vlogi

Sinočni Molière o gledališču Rossetti, ki ga je stalna gledališka skupina «San Babilas» iz Milana predstavila kot tretjo abonmajsko predstavo Teatra Stabile iz Trsta, ni zadovoljil Gledalec, ki je pri sotovalno sinočnjemu «Skopuhu» z Ernestom Calindrijem v naslovni vlogi (edini, ki izstopa, čeprav bo verjetno potrebnih še veliko gledaliških revolucij, da se bo italijanski gledališki svet enkrat za vselej iznebil združnosti) je lahko ugotovil predvsem troje: da je sploh vprašljivo ali je bilo vredno potegniti iz arhiva gledaliških tekstov «Skopuha», ko pa mu ni režiser Orzopo Costa Giovangigli odvalil niti trohice gledališke invencije, angažiranosti, smiselnosti, da je celotna predstava slonela na poseben nejasen režiserski - uprizoritvenem konceptu (čečkar nemo-goda in obratno napacna mizanscena in dinamika, silna neenotnost v mestnih inscenaciji, nedoumljivi odnosi itd.) in končno - tretjič - da igralski ansambel, razen nosilca naslovnice cipe, ni ureselil poprepčja.

Tudi negledališki gledalec ki sta ga v gledališče pritegnili tako slavni avtor kot znani igralce, je vse te pomankljivosti podvestno ugotavljal. Le občasno se je nasmehnil besedilu (ki pa se ni v ključnih in najbolj komičnih prizorih ugnelno izpeti). Sklepnj aplavz je bil bolj vljudnosten kot pa izraz priznanja.

s. v.

Vprašanje senatorja KPI o imenovanju ravnatelja radijske postaje «Trst A»

V zvezi z nedavno stavko v tržiški radijski postaji so komunistični senatorji Sema, Baccich in drugi vložili v parlamentu vprašanje o vzrokih stavke in o imenovanju ravnatelja tržiške radijske postaje v slovenskem jeziku. Komunistični senatorji v zvezi s tem trdijo da »obsojajo imenovanje za ravnatelja radijske postaje Trst A bivšega kolaboracionista: to imenovanje je žalitev slovenskega prebivalstva v deželi, saj so Slovenci plačali težak krvni davek med fašistično diktaturo in med osvobodilno vojno«.

Danes opoldne odprte obalne ceste

Danes bodo končno odprli obalno cesto, ki je bila zaprta skoraj dva meseca zaradi gradnje odcepa pri seselskem kamnolomu. Omenjeni odcep bo namreč povezoval obalno cesto s Trbiško. Gradnja dela so prekinili lanske pomlad in so jih spet nadaljevali 16. novembra lani. Zaprtje obalne ceste je povzročilo precejšnje probleme v prometu, saj je morala glavno tezo tržiškega prometa nositi predvsem Trbiška cesta. Problem je nastal tudi v samem mestu, ker so morali preusmeriti vse promet, ki se je prired odvijal po Miramorskem drevoredu, na Furlansko cesto in na Ul. F. Severo.

FILMSKI VEČER

Na sporedu bosta zanimiva in razgibana filma iz partizanskega življenja.

Razna obvestila

Društvo slovenskih upokoencev v Trstu vabi svoje člane na I. REDNI LETNI OBČNI ZBOR, ki bo v petek, 2. februarja 1973 ob 15. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. Geppa 9/1 z običajnim dnevnim redom. Upravni odbor.

Odbor Narodne in študijske knjižnice v Trstu sporoča, da bo v sredo, 31. t. m. ob 20. uri v čitalnici v Ul. Geppa 9 v Trstu letošnji redni občni zbor Narodne in študijske knjižnice z dnevnim redom, ki je bil sporočen vsem članom pismeno.

Konzorij pridelovalcev vin tržiške občine sklicuje svoj redni letni občni zbor jutri, 27. t. m. ob 20. uri v prvem sklicuvin na ob 20.30 v drugem sklicuvin ob vsakem številu članov, v svojem sedežu v prostorih doma «A. Sirk» v Krizu.

Narodna in študijska knjižnica - Trst, Ul. Geppa 9 - je od 1. januarja 1973 odprta od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure, ob sobotah pa od 9. do 14. ure.

Izleti

SPDT priredi v nedeljo, 28. t. m. ob priliki smučarskega tečaja, avtobusni izlet v Trbiž. Vpisovanje pri Norči, Ul. Geppa 9.

SPDT priredi v nedeljo, 28. t. m. izlet na kraški vrh Kosten. Zbirališče pri avtobusni postaji v Krizu ob 9.30 (odhod avtobusa iz Trsta ob 9. uri). Kosilo iz nahrbtnika. Povratek čez Salež v Kriz ali na Prosek. Čas celotnega izleta 4,5 ur.

SPDT priredi v nedeljo, 4. februarja avtobusni izlet v Brkine in Reško dolino z ogledom premških znamenitosti, Kilovč, Podgorja in Kalca na Knežaku. Kosilo v Trnovem pri Ilirski Bistrici. Vpisovanje v Ul. Geppa pri Norči do 1. februarja.

V nedeljo, 28. januarja, ob priliki mladinskih iger v Sappadi, priredi SD Breg enodnevni izlet. Vpisuje Boris Mihalič - Boljune 201.

SD Breg obvešča vse udeležence izleta v Nevegal, da bo odhod ob 6. uri od Domja.

GLASBENA MATICA - Trst Sezona 1972-1973

5. abonmajski koncert

Danes, 26. januarja 1973 ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

TRIO LORENZ

PRIMOŽ LORENZ - klavir
TOMAZ LORENZ - violina
MATIJA LORENZ - violončelo
MITJA GREGORAC - tenor

Spored:
D. SVARA - Posavje 1941
J. HAYDN - Škotske in vališke ljudske pesmi
B. SMETANA - Trio op. 15 v g-molu

Rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (Ul. R. Manna 29, tel. 418-605) ter eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Slovensko amatersko gledališče v Trstu

Jutri, 27. t. m. ob 20.30 v dvorani PD «L. Cankar», Ul. Montecchi 6/IV. nadst. na splošno željo občinstva

JOŽE JAVORSEK

POVEČEVALNO STEKLO

Farsa v treh delih

Predvidoma zadnjič v tej dvorani!

Amaterski oder Prosek - Kontovel

V nedeljo, 28. januarja ob 17. uri v Prosvetnem domu na Proseku

BRANISLAV NUŠIČ

EMANCIPIRANE ŽENE

(Veseloigra v treh dejanjih)

Vabljeni!

Prosvetno društvo «Igo Gruden» Nabrežina

priredi v nedeljo, 28. januarja 1973 ob 17. uri

KONCERT

učiteljskega pevskega zbora Slovenije EMIL ADAMIČ pod vodstvom dirigenta Branka Rajštra.

Vljudno vabljeni!

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 26. januarja

PAVLA

Sonce vzhide ob 7.33 in zatone ob 17.02 - Dolžina dneva 9.29 - Luna vzhide ob 0.55 in zatone ob 10.36

Jutri, SOBOTA, 27. januarja

JANEZ

Vreme včeraj: najvišja temperatura 6,3, najnižja 3,6, ob 19. uri 3,8 sivo oblačno, zračni tlak 1023,7 stanovitven vlag 52-odstotna, veter severozahodnik, 24 km na uro, s sunki 82 km na uro, nebo jasno, morje razburkano, temperatura morja 8,2 stopinje

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 25. aprila 1973 se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo pa je 7 oseb. UMRLI SO: 73-letni Sisto Capello, 89-letna Albina Salvadori vd. Bert, 82-letni Guido Cadelli, 83-letna Caterina Minca vd. Perini, 64-letni Francesco Giacomini, 83-letna Gisella Huebner vd. Fontanot in 77-letna Rachele Derossi por. Battistuta.

DNEVNA SLUŽBA LEKARNA

(od 13. do 18. ure)

A. Barbo, Trg Garibaldi 4; Dr. Gretta, Ul. Bonamea 98; Godina ALIĞEA, Ul. Gimnastica 6; S. Luigi, Ul. Felluga 46 (Sv. Alojzij).

NOČNA SLUŽBA LEKARNA

(od 19.30 do 8.30)

All'Alabarda, Istarska ulica 7; Al. Galeno, Ul. S. Cilino (Sv. Ivan); Dr. Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Mizzan, Trg Venezia 2.

Mali oglasi

ISČEMO čistilko ali čistilca za zatočišče živali ASTAD Opčine, telefon št. 21192.

+ +

Vsem prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš dragi oče in nono

AVGUST ZAHARIJA

Pogreb dragega pokojnika bo danes, v petek, ob 15. uri iz hiše žalosti, Nabrežina št. 62, na domače pokopališče.

Zalujoči: hčerke Gizela, Danila, Albina in Cirila, zetje, vnuki in drugo sorodstvo

Nabrežina, Ljubljana, Melbourne, 26. januarja 1973

+ +

Dne 25. t. m. je mirno zaspala naša draga

ANTONIJA PIŠCANC vd. ČERNE

Pogreb bo danes, 26. t. m. ob 15. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalostno vest sporočajo sestra Pina, svak Peter, nečaka Nerino in Miranda z družinama, brata Berto in Alojz, svakinje ter drugo sorodstvo.

Trst, 26. januarja 1973

Občinska pogrebna služba, Ul. Zonta 7/C

Gledališča

Stalno slovensko gled

S SEJE SLOVENSKE KOMISIJE PSI

Za zaščito koristi narodnostne skupnosti in ureditev stanja na radijski postaji

Nedopusten način in žaljiva izbira osebe za načelnika slovenskega programa - Pripombe glede gorskih skupnosti in naravnih rezervatov

Predvčerajšnjim se je sestala slovenska komisija pri tržaški federaciji PSI in je razpravljala o nekaterih pereh vprašanjih, ki ne posejajo posebej demokratično javnost, se zavedajo pa slovensko narodnostno skupnost v deželi Furlaniji - Julijski krajini.

Glede nenadnega imenovanja novega načelnika slovenskega programa na radiu Trst A slovenska komisija poudarja, da sta popolnoma nesprejemljiva način imenovanja in izbira osebe, kar pomeni žalitev čustev demokratične in antifašistične javnosti, duha in žrtve narodnoosvobodilne boja in odporniškega gibanja. To tudi izraža vztrajanje na zlorabljanju sredstev za obveščanje v reakcionarnem duhu. Komisija izraža popolno solidarnost s prizadetimi uslužbenci radijske postaje in vso podporo njihovi sindikalni akciji. O tem problemu o pozarja pristojne stranke in organe v krajevnem, deželnem in vsedržavnem merilu, da se poslužijo ustreznih sredstev sploh za ureditev nedopustnega položaja, ki že predolgo let traja na tržaški radijski postaji.

O vprašanju ustanovitve gorskih skupnosti in kraških rezervatov je komisija izdelala predloge, ki jih je sklenila posredovati pristojnim organom stranke, da se popolnoma zaščitijo interesi slovenske narodnostne skupnosti ter koristi prizadete prebivalstva, kateremu morata biti zagotovljena demokratičnost in prisotnost in možnost sodelovanja.

Demokratični Trst solidaren s političnimi jetniki v Grčiji

Na solidarnostni manifestaciji s političnimi zaporniki v Grčiji je bila odobrena resolucija, v kateri je rečeno, da se zaostrosti sodni teror v Grčiji in obsaja diktatorski režim, ki je prišel na oblast z državnim udarom 21. aprila 1967. Demokratični Tržačani zahtevajo prenehanje političnih procesov, amnestijo za vse politične obsojence, ki jih je obsodila država, ki je bila izključena iz evropskega sveta prav zaradi kršitve človeških pravic. Poleg tega zahtevajo, da se politične organizacije v Italiji zavzemajo za obnovitev osnovnih načel svobode v Grčiji, saj se je treba zavedati, da je svoboda neke države stvar, ki zanima vse države.

Predsednik deželnega odbora Berzanti je večerj sprejel predstavnik Karnijske skupnosti (Karnije, Canal del Ferro in Kanalska dolina), ki ji predseduje dr. Talotti. Predstavnik organizacije so navedli nekaj pereh vprašanj o omenjenih področjih, zlasti v luči nove deželne norme za razvoj gorskih področij po državnem zakonu št. 1102.

Predavanje Kmečke zveze o zaščiti pred tetanusom

Danes, 26. t. m. ob 19.30 v srenjski hiši v Gročani (tudi za vasi Pešek in Draga). Predaval bo dr. Borut Spacal ob predavanju filma. Vabimo kmetje in vse domačine, da se udeležijo predavanja. Tajništvo Kmečke zveze

LANSKO LETO V DEŽELI

Nadzorni odbori pregledali nad 110.000 upravnih aktov

V sedmih letih nad 6.000 sej

V razdobju 7 let, to je od leta 1966 do lanskega leta, se je šteli 196 aktov krajevnih ustanov iz naših dežel, ki so jih pregledali nadzorni odbori za nadzorstvo, po večalo s 33.555 na 110.615. V razdobju 7 let so se odbori sestali 6.067-krat. Osnovni odbor je pregledal 54.327 aktov. Odbor, ki zaseda v Vidmu in ki mu predseduje odbornik Vicario, se je sestel 920-krat. Goriški pokrajinski odbor je pregledal 80.179, tržaški pa 65.246 aktov. Pordenonski in zlasti videmski odbor sta opravila še znatno večje delo, in sicer sorazmerno s številom občin na območju njune pristojnosti.

Po ugotovitvah posebne službe

Lani v naših gorah 136 snežnih plazov

V zimskih mesecih 1971/72 je po posebna služba deželne uprave naštel na področju Furlanije - Julijske krajine 136 snežnih plazov. Podatek je objavljen v poročilu, ki ga je izdelala služba gozdnih redarjev, ki v zadnjih letih sistematično preučuje snežne in neteorološke razmere v goratih predele naše dežele. Do leta 1970 so skupne agentov vsajih 10 dni opravljale na kakah 20 »pohodov« na smučeh po naših gorah ter beležile razna poškodila. Od leta 1970 dalje se ta služba znatno okrepila in zobjela izražati znanstveno obelje. Na podlagi podatkov, ki jih zbirajo skup-

ne agentov, so pripravili tudi posebne zemljevide, ki so na vpogled občinstvu na sedežu gozdne službe pri deželni ravnanstvu za gozdove v Vidmu. V prihodnjih zimah naj bi agenti imeli na razpolago tudi helikopter, s pomočjo katerega bi lahko zbirali podatke tudi za področja, ki so posebno težko dostopna ali povsem nedosegljiva s smučmi.

Eden izmed namenov te službe je da nudi gostincem vsako sliko o snežnih razmerah v naših gorah, da bi slednji lahko čimbolj uspešno načrtovali morebitne nove poudare. Posebna važnost pri tem so tudi topografske karte o snežnih plazovih. Služba deželne ravnanstva za gozdove se ne omejuje na to, da registrira snežne plaze, ampak skuša s pomočjo skupne izvedenice ugotoviti tudi mesta in čas, kjer so plazovi najbolj pogosti in torej verjetni. Stokrovnajšo se posebej za to službo izučili v posebni šoli italijanskega alpskega kluba, metode preučevanja snežnih razmer pa se v glavnem ujemajo z metodami, ki jih je svoj čas vpeljal zvezni zavod Davos v Švici in ki jih uporablja praktično ves svet. Gozdna služba pri deželi skrbi za to, da prihajajo glavni podatki o snežnih razmerah v javnost prek radia in televizije, športniki in turisti pa lahko prejmejo zaželeno informacijo tudi po telefonu, in sicer za sedaj ob praznikih od 7.30 do 9. ure (telefon. številka 69-998, Vidmu). V najkrajšem času nameravajo urediti telefonsko »taštnišvo«, ki bo dajala informacije o snežnih razmerah in o nevarnosti plazov neprekinjeno ves dan.

Solidarnost

z »Meridianom«

Predsednica enotnega odbora proti fašizmu in represiji prof. Margherita Hack je poslala tržaškemu tedniku »Meridian« solidarnostni telegram, v katerem izraža globoko ogorčenje zaradi fašistične akcije na njih sedež. Margherita Hack protestira, ker so dela dejanja moči in v Italiji, ker odgovorne oblasti niso sprejele ustreznih ukrepov in izraza solidarnost »Meridianu« ter podčrtuje skupno obvezo, da se nadaljuje s protifašističnim bojem.

Polovica deželnih občin namešča čistilne naprave

Celotno vrednost naprav za čiščenje odpadnih voda v glavnih občinah naše dežele cenijo strokovnjaki na približno 10 milijard lir. Doslej je zgradila ali vsaj planirala ustrezne naprave skoraj polovica vseh 219 občin naše dežele. Dežela prevzema nase za ustreznega dela 80 odst. predvidenih stroškov, poleg tega pa je doložena za prizadete krajevne uprave dvajsetletna finančna pomoč v razmerju 6 odst. na leto. Doslej je dežela ugodila prošnjam 104 občin, katerih načrti bodo zahtevali skupno naložbo 5,6 milijarde lir.

GORIŠKI DNEVNIK

RESOLUCIJA PREDSTAVNIKOV POKRAJINSKEGA SVETA

V imenu vsega goriškega prebivalstva želimo ploden mir vietnamskemu ljudstvu

Dramatične izkušnje te vojne naj bodo resen opomin vsemu svetu - Prispevki in imenovanja v pokrajinskem svetu

Vest o zaključku dolgotrajne vojne v Vietnamu je tudi na Goriškem vsa javnost sprejela z velikim zadovoljenjem. Temu zadostno so dali zunanji izraz tudi načelniki političnih skupin ki so zastopane v pokrajinskem svetu. V sredo, 24. t. m. so imeli posvet o raznih upravnih zadevah in ob tej priliki so sprejeli posebno resolucijo, v kateri izražajo navdušenje in sprostitev vsega goriškega prebivalstva ob vesti, da so se končale sovražnosti v Vietnamu, ter svoje zadovoljstvo zaradi pozitivnega zaključka pogajanj.

Obenem izražajo željo, da bi vietnamsko ljudstvo moglo uživati resnični mir v katerem bi lahko obnovilo svoje materialne in moralne osnove. Poleg tega so izrazili željo, da bi dramatične izkušnje vietnamske vojne pripravile ljudstva in njihove vlade, da bi podvzeli vse potrebne poudare za odpravo vojnih žarišč po vsem svetu in da bi s sodelovanjem vseh človeških energij, tehnike in proizvodnih sil reševali splošne probleme in korist gospodarskega socialnega in civilnega napredka vsega človeštva.

V zvezi s ponedeljkovo sejo pokrajinskega sveta naj še dodamo, da so svetovalci odobrili celo vrsto sklepov pokrajinskega upravnega odbora, ki se tičejo raznih prispevkov. Med temi je 80 milijonov lir, kot prispevek dežele za 1972 za izvedbo raznih posredovanih projektov raznih služb v pokrajinski umobolnici. Prav tako so odobrili izdelek 10 milijonov lir za ureditev ogrevalnih naprav v muzejskih prostorih na goriškem Gradu ter 11 milijonov lir za opremo in druge potrebščine kemičnega oddelka pri laboratoriju za higieno in profilakso pri čemer bo dalo svoji prispevek tudi ministrstvo za zdravstvo. Dalje so odobrili izdelek pet milijonov lir za nakup opreme za laboratorij za analizo ter 10 milijonov za nakup opreme za zdravniško - mikrobiološki oddelk pokrajinskega laboratorija za higieno, ki za isti laboratorij so odobrili še 22,7 milijona za njegovo povečanje in modernizacijo.

Med imenovanji predstavnikov pokrajinske uprave v raznih odborih in ustanovah na isti seji sveta naj omenimo, da so v odbor za dodeljevanje ljudskih stanovanj imenovali predstavnik SDZ Marijo Ferletič, v odbor za industrijsko šolo v Trzinu pa prof. Semolo (PSD). Tudi v ustanovi EPT so svetovalci na domestili svojega zastopnika ter imenovali vanj svetovalca Paizzo (KPD), za italijansko trgovsko šolo pa so določili kot zastopnika Tullia Breganta.

Neofašisti provocirajo!

Goriški občinski svet se ponovno sestane v podeljek, 29. januarja ob 18.30. Na dnevnem redu so tri neofašistične interpelacije, med katerimi se nam zdi posebno zanimiva, ki so jo podpisali vsi trije

Razna obvestila

Slovensko planinsko društvo v Gorici obvešča smučarje letnikov 1962 in 1963, ki so vključeni v FISL, da bo tekmovaljevanje v Saurisu 4. februarja letos. Vpisovanje je na sedežu SPD, UL, Malta 2, vsak dan od 10. do 12.30 in od 16. do 17.30, vključno do 28. januarja. Vpisnina znaša 500 lir.

PO PODATKIH GORIŠKEGA ŽUPANSTVA

Zavezanci za družinski davek z osnovo od 3 do 5 milijonov

Občan z davčno osnovo od 5 do 3 milijona. Industriale Luigi Adani, 4 milijona (371.000); inž. Giuseppe Agostino 3 milijona (236.000); zdravnik Luigi Bader 3,5 milijona (300.000); odv. Silvano Baretti 3 milijona (236.000); trgovec Gilberto Barnaba 3 milijona (236.000); zdravnik Giovanni Belli, 3 milijona (236.000); učitelj Annibale Bevilacqua 3,5 milijona (300.000); trgovec Ennio Bissalati 3,5 milijona (300.000); učitelj Ferruccio Bernardi 4,5 milijona (446.000); učitelj Giuseppe Bradacia 3,8 milijona (342.000); industriale Carlo Brunschweiler 4 milijona (371.000); uradnik Edmondo Candela 3 milijona (236.000); zdravnik Giuseppe Calzotto 3 milijona (236.000); zdravnik Nicolangelo Caprara 4 milijona (371.000); zdravnik Giorgio Casella 3,3 milijona (274.000); geometer Antonio Chiozza 3 milijona (236.000); dr. Bruno Chientaroli 3,9 milijona (356.000); učitelj Francesco Codelli 3,8 milijona (342.000); podjetnik Emilio Comoli 4,8 milijona (498.000); posestnik Guglielmo Coronini 3 milijona (236.000); profica Nicoletta Coronini 3,2 milijona (291.000); zdravnik Mario Cossi 3,5 milijona (300.000); zdravnik Santo Costa 3 milijona (236.000); inž. Bruno Crovetti 4,3 milijona (415.000); uradnik Antonio De Colle 3 milijona (236.000); zdravnik Emilio De Gressi 3 milijona (236.000); zdravnik Onorato Del Pietro 3 milijona (236.000); zdravnik Vincenzo De Michelini 4 milijona (371.000); zdravnik Filippo Destro 4,1 milijona (385.000); zdrav-

stovalci tako imenovane »nacionalne desnice« in s katero izsiljuje občinsko upravo, da bi »proslavila 27. marec 1947, ko so vse italijanske sile v Gorici, ne glede na ideološke razlike, oborožene s patriotsko vero, borile proti tujemu zatiranju ter za priključitev k domovini«. Podpisniki vprašanja pravijo, da bodo hvalažni občinskemu odboru, če bo na razpolago za takšno svečano proslavo.

Misoci so tudi prejšnja leta vedno pogrevali nekatere dogodke, ki jim omogočajo izpolniti določeni politični prostor in zlasti voditi demagoško, prazno nacionalistično politiko. V sedanjem političnem vzdušju desne sredine, ko se konservativne sile s pridom poslužujejo skrajnih desničarjev, da bi predvsem zaustavile napredek demokracije in utrjevanje pridobljenih položajev delovnih ljudi, pa je zelo verjetno, da bodo meščanske sile v prikladnem tonu prisluhnile namigu in proslavile ta dan.

Tako se oddaljujejo od časov, ko so občinski upravitelji zapuščali »nekatere« manifestacije ker so neofašistični voditelji »svetimi« jarmimi nastopi noročili ogorčenje prisotnih in odhod občinskih zastopnikov.

Odpiranje komaj zacelejenih ran okoli raznežnje pa ni samo zelo pri srcu neofašistom, ampak je po izjavah ministrskega predstavnika nekemu tržaškemu demokratizmskega desničarju v zvezi s tako imenovano »B« to vprašanje odprto tudi za nekatere skupine v stranki relativne večine, kar daje celotni zadevi večjo resnost in zasluzi, da jo budno spremljamo.

Nas takšna provokacijska dejanja vzmernirajo in jih obsojamo, ker se malo skladajo s miroljubnimi stremjenji, ki se kažejo v Evropi s pripravami na konferenco o sodelovanju in varnosti, zlasti pa se bijejo s pravkar težko doseženim premirjem v Vietnamu, od katerega vsi pričakujemo splošno pomiritev na vsem svetu in dokončno utišanje agresivnih in hujskaskih sil.

Vse obmejno prebivalstvo, Italijani in Slovenci, se zaveda, da sta njegovo življenje in njegove straniški napredek predvsem odvisna od prijateljstva in sodelovanja med sosednjimi državama, in zato zavrača vse poskuse izsiljevanja in pritiskov, ki bi želeli izkopirati sedanje dobro vzdušje ob meji.

SPLOŠNA STAVKA ZARADI ŠTEVILNIH ODPRTIH VPRAŠANJ

Kako sindikalno gibanje ocenjuje gospodarski čudež v pokrajini Pordenona

Deželna finančna družba »Friulia« vidi samo koristi kapitalistov ne pa potreb delavcev - Povsem so zanemarili socialne storitve

Z radostjo so kovinarski delavci in dijaki prisostvovali večerjanju na zborovanju v glavnem kinema tografu v Pordenonu, ki so ga tri sindikalne organizacije oklicale med splošno 24-urno stavko. Radost jih je navdajala ob sklenitvi premirja v Vietnamu, kjer je mali narod premagal največja vojaška kosa na svetu.

Zborovalci so prišli iz vseh krajev pokrajine Pordenona, zbrali so na Trgu 20. septembra, od tam pa so odšli v »Supercinema«, kjer so jim »spregovorili« sindikalni »tanjiki« treh federacij. Poleg delavcev je bilo tudi izredno veliko študentov in kmečkih delavcev. Zaprte so bile trgovine in javni lokali.

Shod je odprl Carolcia, ki se je zahvalil stakajočim za tako popoln uspeh ter dejal, da je sindikalno gibanje poleg boja za pogodbe vključilo po letu 1969 v svoj program tudi zahteve po družbenih spremembah. Sindikati pordenonske pokrajine so v zadnjem razdobju sestavili skupno platformo, kako premagati neskladnosti in naravnovesja v ploščnem razvoju te najmanjše pokrajine v naši deželi, ter jih sedaj uradno predstavljajo vsem oblastem in telesom, da bi o njih razpravljali. To je aktivna oblika delovnih ljudi, da prispevajo in ne samo kritizirajo — k premagovanju težav. Seveda pa je največje težave izmed vseh vprašanje zaposlovanja v podjetju Zanussi, ki ima veliko težo v splošnem gospodarskem življenju na desni strani Tilenata.

Giovanni Migliorini, ki je uvodno besedilo čestital k zmagi vietnamskega ljudstva nad ameriškim napadalcem, je povedal, da so na stotinah se stanov z delavci sestavili paket zahtev na oblasti, kako odpraviti celo vrsto odprtih vprašanj, ki so se nakopila v prejšnjem desetletju, ko se je pokrajina nahitoma in neskladno razvijala. Nakitna korak je sedaj lažji, ker ima sindikalno gibanje točno izdelano politiko in sposobnost, da posreduje pri važnih odločitvah, zlasti pa pri odstopih v Zanussiju, pri izboljšanju delovnih pogojev in keramčnem gligantu Scala, zaposlovanju mladih itd.

»Mi smo že prejšnje desetletje opozarjali na slab start nasega gospodarskega razvoja — je dejal Migliorini — medtem ko so oblasti in gospodarstveniki govorili o gospodarskem čudežu. Potem so gospodarji zbežali z denarjem iz naše pokrajine, kjer so ga zaslužili.

V boju proti sindikalnemu gibanju se kapital poslužuje represije, obnavlja tovarniških delegatov. Zato so prisotni s toliko večjim zadovoljstvom pozdravili odločitev disidca, ki ni ustreglo arjavni odmetu Zanussi, da bi preprečilo sindikalno nemoten vstop v podjetje na pozovore z delavci.

Posebno oster je bil govornik, ko je omenil deželno finančno družbo »Friulia«, ki je izplačala težke milijarde podjetjem, ki so jih potem zaprli ali poslali delavce v dolopolno blaginjo, tako da je sicer pravilo da zaprejo tiste podjetje, v katerega je posegla »Friulia«. Govornik je zahteval popolno spremembo dosežene finančne politike dežele, ki naj se v bodoče zavzame za takšno politiko in nomeno.

se, ki bodo zagotavljali uspešno poslovanje in razvoj. »Friulia« je sme imeti pred očmi samo koristi kapitalistov — je dejal Migliorini — ampak tudi delavcev, ter priznal, da je bilo v pokrajini Pordenona potrošnega veliko denarja, vendar je bilo to storjeno nesmoterno in s slabimi učinki. Odprta so še vprašanja stanovanjske in gradnje (potrebujemo okoli 8 tisoč stanovanj), občinske uprave naj izvajajo zakon 865 o ljudskih gradnjah, pripravljati se je treba na ustanovitve krajevnih zdravstvenih enot. Govornik je navedel primer podjetja Pozzi, kjer so na 152 pregleh delavcev v 50 odstotkih ugotovili poklicne bolezni.

Potrebno je zgraditi nove šole, da ne bo več dvojnih izmen in pouka v barakah in kletah šole naj vodijo javne ustanove, če tega birokracija ni sposobna. Potrebno je zgraditi vrtnice in otroške jasli. Polemično se je govornik obrnel na oblasti, kadar zahtevajo rešitev odprtih vprašanj. Toda, ali ni to oblast, ki je nastala v odpornem gibanju. To oblast moramo krečiti in ne dovoliti, da bi zašla v krizo, zakaj v takšnem primeru bo imel fazizem kot se je zgodilo v Reggio Calabria.

Shod je zaključil predstavnik kovinarjev Giustina, ki je poročal o predvčerajšnjem sestanku kovinarske delegacije z ministrom Copom, na katerem so preučili pravice odpuštev v podjetju Zanussi, ki zaposluje 30 tisoč delavcev v šestih italijanskih deželah.

Gospodarski čudež, ki so ga oblasti in kapitalisti tako opevali v prejšnjem desetletju, je torej nastal na trilih notah in je zato nujno potrebna akcija delovnih ljudi, da si zagotovijo osnovne življenjske pogoje, ki bi jih lahko dosegli že pred desetimi leti, če ne bi kapitalisti »v skladu z logiko svoje narave« mislili samo nase.

3,5 milijona (300.000); ravnatelj Alberto Pezzini 4 milijona (371.000); industriale Perco Bruno 4 milijona (371.000); Carlo Petrin 3 milijona (236.000); dr. Guido Piccini 3,5 milijona (300.000); trgovce Giovanni Poletti 3,2 milijona (261.000); zdravnik Zoilo Principi 3 milijona (236.000); geometer Pietro Protto 4 milijona (371.000); zdravnik Felice Rapuzzi 3,1 milijona (248.000); industriale Quirino Rigonat 4 milijona (371.000); zdravnik Giuseppe Romitelli 4,5 milijona (446.000); sodnik Aldo Salis 3 milijona (236.000); notar Giuseppe Sardelli 3,6 milijona (314.000); notar Bruno Sculcin 4 milijona (371.000); geometer Livio Sgubin 4,25 milijona (407.000); profesor Giovanni Simoncini 3,5 milijona (300.000); industriale Pietro Solza 4 milijona (371.000); uradnik Mario Spanghera 3,8 milijona (342.000); asistent Italo Tavagnacco 3,9 milijona (356.000); lekarnar Ennio Tavasani 3,2 milijona (261.000); odv. Nikolaj Tonkili 3 milijona (236.000); trgovec Ivan Vetrh 3,45 milijona (393.000); trgovec Livio Viatore 3 milijona (236.000); trgovec Luciano Viatore 4 milijona (371.000); trgovec Stefano Viatore 3,45 milijona (293.000); podjetnik Livio Vidoz 3 milijona (236.000); industriale Bruno Volk 4 milijona (371.000); zdravnik Ermes Zambelli 3 milijona (236.000); uradnik Egidio Zorzenon 3,3 milijona (274.000); zasebnik Virgilio Zotti 3 milijona (236.000); odv. Rinaldo Zuccalli 3,4 milijona (287.000); prof. Adone Zulli 3 milijona (236.000).

Po podpisu delovne pogodbe gradbinci nadaljujejo z borbo

Solidarnost z drugimi delavskimi kategorijami

V zvezi s pozitivno rešitvijo dolge in težavne borbe stavbnih delavcev za obnovo in izboljšanje vse državne delovne pogodbe, so trije sindikati te stroke pri CGIL, CISL in UIL objavili skupno poročilo, v katerem poudarjajo velik pomen in važnost pridobitve v novi delovni pogodbi. Zlasti je treba dati primeren poudarek problemom za pozitivno, izvedbe zakona o novih stanovanjskih gradnjah in problemu Juga.

V tem načrtu pobud in borbe so gradbinci odločili, da bodo sklicali v kratkem v Rimu veliko vsedržavno zborovanje svoje kategorije, da bi tako poudarili, da nova pogodba ni cilj, ampak izhodišče za nadaljnje uveljavljanje pravic in napredka.

Razne točke delovne pogodbe imajo svojo posebno važnost ki jo bo treba v celoti prikazati vsem prizadetim delavcem; med temi naj omenimo zaželeno mezo skozi vse leto, dosežene povške, odpravo kvalifikacije navadnega delavca, nove sindikalne pravice, problem podnagaja pri prevzemu raznih del itd.

Prav zaradi tega so tudi na Goriškem, po velikem pokrajinskem zborovanju gradbincev preteklo soboto v teku številna krajevna ali okrajna zborovanja delavcev, ki jih vodijo njihovi sindikati. Tako zborovanje je že bilo v Gradšču za vse delavce te kategorije na področju okraja in po večjih gradbiščih.

Danes, v petek, 26. t. m., bodo imeli pokrajinske federacije gradbincev tako zborovanje v Gradšču za delavce 27 gradbenih podjetij tega področja; v ponedeljek na bo tako zborovanje tudi v Trzinu za delavce tega področja.

Na vseh dosedanjih zborovanjih so prizadeali delavci izraziti svojo solidarnost z drugimi delavskimi kategorijami, ki so še v borbi za obnovo svoje delovne pogodbe ter so izrazili tudi svojo pripravljenost za skupno borbo s kovinjarji in primeru, da bi sami ne mogli doseči uspeha v njihovi borbi.

rovanje je že bilo v Gradšču za vse delavce te kategorije na področju okraja in po večjih gradbiščih.

Spet telefonsko opozorilo «Bomba je na šoli»

Spet telefonska grožnja o nastavljeni bombi in tokrat na klasični gimnaziji-liceju »Dante Alighieri« v Ul. XX. Septembra 2. To je že tretji v teku desetih dni na šolah v našem mestu, ki je neznan glas opozoril na bombo.

Včeraj zjutraj o 7.57 je zavzval telefon na tajništvo klasičnega liceja. Sluga Giuseppe Padovan, ki stanuje v majhni hišici poleg šole, je dvignil slušalko in vprašal kdo je. Neznani moški glas (v prejšnjih dveh primerih je bil neznan glas ženske) je v nekaj besedah opozoril slugo o peklenem stroju na šoli ter prekinil vozo. Padovan je takoj obvestil ravnatelja šole dr. Pietra Pescanija, ki je najprej telefoniral agentom kvature ter poskrbel, da so zapustili stavbo vsi dijaki in profesorji, ki so že bili v njej. Po več kot dve uri iskanja po vseh kotičkih šole, niso agenti našli bombe, tako da je večji del dijakov lahko ponovno sledil pouku.

Pristanišče Portoroža ima velik premični žerjav

Tržaško pristanišče Portoroža bo to dni imelo nov premični žerjav, ki bo lahko dvigal 60 ton tovora in bo tako olajšal delo tistemu ki je enake namene in enake moči. Pogledmo sedaj nekaj podatkov tega velikan, ki bo v veliki meri pripomogel za hitrejšo prekladanje materiala z ladij na tovarnjane in na železniške vagonne. Žerjav znamke gotwald, so prepeljali iz Nemčije, kjer so tudi kupili »dvojčka«, in ima železno »roko«, ki je dolga 40 metrov. Velikan, ki ga je kupil občinski konzorcij za razvite industrije, je stal 85 milijonov lir.

Z montiranjem tega premičnega žerjava bo imelo pristanišče kar šest dvigalcev in bo na tak način z večjo hitrostjo raztovarjalo ladje, ki so do sedaj morale večkrat čakati vsi dni, da so prišle na vrsto.

V Sovodnjah nastop domaćih glasbenikov

Sola Glasbene matice priredi danes, 26. januarja, ob 20. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah glasbeno produkcijo gojenec iz sovedenske podružnice. Domači mladinci bodo tokrat prvi nastopili pred domačo publiko v novem domu in bodo pokazali njihovo znanje, ki so si ga pridobili v zadnjem šolskem letu. Prireditelji vabijo na to prireditve vse starše in ljubitelje glasbe.

Iz goriškega matičnega urada

V Gorici se je 25. januarja rodilo 6 otrok: Alessia Fogar, Paola Iacumin, Monica Iacumin, Andrea Finizio, Andrea Peternel, Irene Pacini.

Kino

Gorica
VERDI 17.00—22.00 «Beati e ricchi». L. Toffolo in S. Koščina. Barvni film.
CORSO 17.00—22.00 «L'uccello migratore». L. Buzzanca in R. Podesta. Barvni film.
CENTRALE 17.15—21.30 «Frankenstein alla conquista della terra». N. Adams. Barvni film.
MODERNISSIMO 16.30—22.00 «Un detective». F. Nero in F. Bolkan. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedano.
VITTORIA 17.15—22.00 «La mazurka je svedski, le ballano a letto». A. Birgit in N. Giunella. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedano.
Trzin
AZZURRO 17.30 «Inchiasta su un delitto della polizia». Barvni film.
EXCELSIOR 16.00 «La vita, a volte, è molto dura, vero Provvidenza?». Barvni film.
PRINCIPE 17.30 «Il generale dorme in piedi». Barvni film.
Nova Gorica
SOCA «Nevarna deklica», ameriški barvni film — ob 18. in 20.
SVOBODA «Tujec imenovan pokopališče», italijanski barvni film — ob 18. in 20.
RENCE Prosto.
DESKLE Prosto.
KANAL «Popolne nekega fazana», jugoslovanski barvni film — ob 20.
DEZURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Tavasani, Korzo Italija 10, tel. 2576.

Stalno slovensko gledališče nocoj v Portorožu

V organizaciji Mladinskega gledališča v Piranu ter Turistične zveze v Portorožu bo nocoj ob 20. uri v Avditoriju v Portorožu gostovalo Stalno slovensko gledališče iz Trsta, ki bo uprizorilo Vojmla Rabadana dela «Kadar se ženski jezik ne suče»

«AMERIŠKA DALJNOROČNA INVESTICIJA»

Ekološko uničenje Vietnama

Niso še dane možnosti natančne ugotovitve celotnega uničenja in škode, ki so jo napadali prizade- li vietnamskemu ljudstvu v naj- bolj odvratni vojni, kar so jih kdaj vodili svetovni monopolisti kjerkoli po svetu za svoje umaza- ne interese. Toda že prvi in nad- vse skopi podatki o tem, nam po- sredujejo sliko, ki se ob njej mo- ra človek zgroziti. Tu so milijoni- ni človeških žrtv, borcev in civil- listov, množice invalidov, med tem- pa desetine tisočev otrok, po- rušena mesta, uničene gospodar- ske naprave in objekti. Vietnams- ke dežele brzokone ni moč pre- poznati, če bi jo hoteli danes pri- merjati s tem, kakršna je bila prej. Nekje je častnik zapisal, častnikar, ki je najpogrejo videl na lastne oči, da je Vietnam po- doben površini meseca, tako je ves luknjast od jam, izdolbe- nih od tisočih bomb «Made USA». In to ni še vse. Priča smo bili dogajanju, ki je pomenil stolet- stotni genocid. Po svojem obsegu in namenu je ta vojna v Vietna- mu bila totalna vojna, absolutna vojna, v njej je bil smoter na- padalca zračni in zemeljski, uni- čiti vse, kar je tu živelo. Ne sa- mo ljudi, njihova imetja, njihova orodja, potrebna za delo in življe- nje, ne samo domače in gozdne živali, od konja in vola do mravl- je in tigra v džungli, marveč tudi zemeljske plodove na njah in v gozdu, rastline od trave do pragozdnih dreves, vse, popolno- ma vse, da bi stali odpor svo- bodnih ljudi in njihovo željo po svobodi. Niso uspeli, ker ljudje ra- vno umirajo, a se svobodni ne od- vedujejo. Vietnam bo svobodni, to je gotovo, čeprav bo pot do po- polne svobode, ki si jo vietnams- ki ljudje žele, še dolga. Toda ra- ne, ki jih bo treba zaceliti, so ta- ko krvave in boleče, da jih bo moral ves napredni svet zdraviti, če naj si Vietnam opomore od na- pada sodobnih, civiliziranih zločin- skih roparjev. To leta in leta traja- joče sistematično klanje in mo- renje Vietnamcev, uničenje z vse- mi sredstvi, bo še dolgo prina- šalo težke posledice.

Že leta 1967 je bil Beli hiš v Washingtonu dostavljen zaupen re- ferat o genetičnih posledicah ke- mijskega uničevanja gozdov in rastlin v Vietnamu. Kasneje je bil, deloma, tudi objavljen in ko- mentiran. Njegovo vsebino potrjuje poročila in izjave vietnamskih zdravnikov ter biologov, potem ko so raziskali oziroma preučili vse posledice kemijskega zastrupljanja narave z bombami, odvrenjenosti iz ameriških letal. Strupi, ki so jih vsebovale bombe, s katerimi naj bi uničili gozdove, ki so se v njih zadrževali narodnoosvobodilni borci, so se razlezli po vsej površini tal in prodli v hieno globino. Zda- j posredno zastrupljajo ljudi in ži- vali, a posledice so strašne.

Strupi, s katerimi sta danes pre- pjena vietnamska zemlja in zrak, povzročajo obolenja strahotnih po- sledic. Če posredno škodi krvni ob- tok pridejo do človeškega zarod- ka, povzročajo deformacije in se- rojevanje spakci. Če prodro do mo- škega semena (spermatozoida) ali v žensko jajčece, pa pride v zve- z z dednimi lastnostmi do nevar- nih sprememb. Zaradi zastrupitve z ameriškim kemikalnim proizvo- di so se v prizadetih krajih moč- no razmnožili spontani splavi ter invalidi novorojenčkov in spakci.

Vietnamski raziskovalci so po- bali francosko genetičarko Yvonne Capdeville, da bi za vietnamske strokovnjake organizirala in vodi- la tečaj v mestu Bak Malu. Bi- lo je to v času najtežjih bombard- ranj, med 3. in 10. decembrom. Potem, ko se je vrnila v Evropo, je francoska znanstvenica imela o- tem predavanje v Milanu za čas- nikarje, zdravnike in študente me- dicine.

Med predavanjem, kjer je bil govor o dolgotrajnih in strašnih posledicah ameriške ekološke voj- ne (vojne za uničevanje človeko- vega naravnega okolja) v Vietna- mu, so poslušalci Yvonne Capde- ville postavili tudi vprašanje glede stališča ameriških učenjakov ozi- roma njihovega odnosa do teh voj- nih zločinov. Znanstvenica je z o- gorčenjem omenila dogodek, ki ga je doživela decembra 1. 1970 na ameriškem vseučilišču v Ormayju ob priložnosti mednarodnega kon- gresa genetikov (strokovnjakov za vprašanje dednosti).

Že tedaj so vietnamski strokov- njaki objavili rezultate svojih raz- iskovanj, to se pravi podatke o bolezenskih spremembah pri lju- deh, ki so prišli v stik s strupe- nimi snovmi iz ameriških bomb za uničevanje narave.

Del ameriških učenjakov, je de- jala francoska znanstvenica, pa je pokazal povsem nečloveški in ci- ničen, «strokovnjaški» odnos do raziskovanja. Rezultate vietnamskih raziskovalcev so označili za neza- nestvite, ker da so do njih prišli z «dokaj nestrokovnim postopkom». Stališče, ki je povsem dostojno hlapcev ameriških dolarskih oli- garhov, a ne poštenih znanstve- nikov.

Že leta 1967 je bil Beli hiš v Washingtonu dostavljen zaupen re- ferat o genetičnih posledicah ke- mijskega uničevanja gozdov in rastlin v Vietnamu. Kasneje je bil, deloma, tudi objavljen in ko- mentiran. Njegovo vsebino potrjuje poročila in izjave vietnamskih zdravnikov ter biologov, potem ko so raziskali oziroma preučili vse posledice kemijskega zastrupljanja narave z bombami, odvrenjenosti iz ameriških letal. Strupi, ki so jih vsebovale bombe, s katerimi naj bi uničili gozdove, ki so se v njih zadrževali narodnoosvobodilni borci, so se razlezli po vsej površini tal in prodli v hieno globino. Zda- j posredno zastrupljajo ljudi in ži- vali, a posledice so strašne.

Strupi, s katerimi sta danes pre- pjena vietnamska zemlja in zrak, povzročajo obolenja strahotnih po- sledic. Če posredno škodi krvni ob- tok pridejo do človeškega zarod- ka, povzročajo deformacije in se- rojevanje spakci. Če prodro do mo- škega semena (spermatozoida) ali v žensko jajčece, pa pride v zve- z z dednimi lastnostmi do nevar- nih sprememb. Zaradi zastrupitve z ameriškim kemikalnim proizvo- di so se v prizadetih krajih moč- no razmnožili spontani splavi ter invalidi novorojenčkov in spakci.

Vietnamski raziskovalci so po- bali francosko genetičarko Yvonne Capdeville, da bi za vietnamske strokovnjake organizirala in vodi- la tečaj v mestu Bak Malu. Bi- lo je to v času najtežjih bombard- ranj, med 3. in 10. decembrom. Potem, ko se je vrnila v Evropo, je francoska znanstvenica imela o- tem predavanje v Milanu za čas- nikarje, zdravnike in študente me- dicine.

Vietnamski raziskovalci so po- bali francosko genetičarko Yvonne Capdeville, da bi za vietnamske strokovnjake organizirala in vodi- la tečaj v mestu Bak Malu. Bi- lo je to v času najtežjih bombard- ranj, med 3. in 10. decembrom. Potem, ko se je vrnila v Evropo, je francoska znanstvenica imela o- tem predavanje v Milanu za čas- nikarje, zdravnike in študente me- dicine.

ASPIRIN - ŠE NE DOVOLJ POZNANO IN CENJENO ZDRAVILO

Najnovejši poskusi pravijo da preprečuje srčne napade

Zdravilo iz «kamene dobe» farmacevtike - Že stari Rimljani so ga poznali, pa tudi Indijanci v Novem svetu, preden jih je odkril Kolumb - Včasih pa aspirin ni priporočljiv

Eden izmed akutnih problemov sodobnega razvitega sveta je pre- velika poraba zdravil. Človek, ki ga preganja vsakdanja nuja, si čisto pogosto v požrtvi, pa če- prav da, ima to lahko hude posledice. Vrh tega, je človek pod neprestanim neposrednim ali posrednim pritiskom reklame in jemlje zdravila tudi tedaj, ko mu ta niso potrebna, v trenutku pa, ki ko bi si moral z istimi zdravili pomagati, ta ne zaležejo, ker jih je prej užival, preveč in se je organizem nanje privadil. Glede tega so zelo zgornji pogostni primeri posebno z antibiotiki in sulfamidji. Pravzaprav je vedno več zdravil, ki v trenutku potre- be odpovejo, ker se človek na- pje privadi. Je pa eno zdravilo, staro hkrati pa skrajno prepro- sto zdravilo, ki nam zelo pogosto pomaga in na katero se člo- vek nikoli ne navadi. Je to naj- preprostejši aspirin.

Aspirin je acetil - salicilna ki-

slina. V raznih oblikah so ga po- znali že zdavnaj, tako da bi mo- gli aspirinu reči, da izhaja že iz kamene dobe farmacevtike. Že stari Rimljani, to se pravi ljudje italjskega polotoka izpred več kot 2000 let so kuhali skor- jo ali lubje vrbe, ki da dobro de- la. Grški zdravnik Hipokrat je po- ročal, da zdravilo, naj-pijejo vo- do kuhane vrbovega lubja, ki da pomaga proti poročnim krčem. In ko so Kolumbovi ljudje in po- znejši Evropejci prišli v Novem svetu v stik z Indijanci, so tudi ugotovili, da si ti pomagajo z vr- bovim lubjem proti raznim bo- leznim in bolečinam. Danes smo s sodobnimi kemijskimi pripomo- ki ugotovili, da vrbovo lubje vse- buje salicilno kislino.

Na svetu živi tri milijarde in pol ljudi. Vsako leto ta množi- ca ljudi užije okoli 400 milijard tablet aspirina, torej v povpre- ju nad 100 tablet na prebivalca. Iz tega razloga izhaja, da je to zdra- vilno zelo v rabi. Samo državlja- ni Velike Britanije so lansko le- to zaužili 4 milijarde tablet. A- meričani, ki v vsem pretiravajo, pa so jih zaužili okoli 40 milijard, torej po 200 na vsakega držav- ljana.

Kljub tolikšni porabi tega zdra- vila pa je nekdo zelo umno u- gotovil, da če bi to zdravilo ne bilo tako ceneno, bi ga porabili še veliko več. Mnogi namreč ga ne cenijo dovolj, ker je pre- več poceni, zato ne zaleže, ne ve- lja.

Sicer pa se moramo zavedati, da zasledimo aspirin tudi v šte- vilnih drugih zdravilih. Pravijo, da ga najdemo v najmanj tisoč sestavnih delih zdravil, ki jih člo- vek jemlje proti glavoboli, proti revmi, proti artritisu, proti ne- števim drugim boleznim in tre- nutnim bolečinam.

Pri tem je zanimivo, morda tu- di čudno, da je k odkritju aspi- ringa pripomogel kinin. Kinin zdra- vilni malarijo, oziroma njeno mrzi- lo. Nekdo so mislili, da kinin po- maga proti vsaki vročini in so ga na veliko uporabljali. Toda kinin je bil drag. Zato so far- macevti začeli iskati kaj cenej- šega. In 1852. leta so v labora- toriju prvič sestavili salicilno ki- slino. Leto pozneje je francoski kemik Charles Gerchard napravil prvo tableto aspirina. Toda pro- ces priprave tableta aspirina je bil zelo zapleten in zato drag. Zato je šel aspirin v pozabo. Šele 46 let pozneje je nemški kemik Fe- lix Hoffmann v podjetju Bayer skušal najti zamenjavo za salic- ilno kislino, ki naj bi služila proti vročini. Mož se je lotil de- la s še večjo vneto, ker je imel hudo bolečo očeno, ki ga je re- vmatizem povsem zvil. Vrtu- 21.00 Teden aktualnosti: 22.00 Glasbeni spored: 22.00 Dnevnik.

II. KANAL
21.00 Dnevnik: 21.20 Jack Pul- man: «La mela felice».

JUG. TELEVIZIJA
17.45 Kuhinja pri violinskem klju- ču (glasbena pravljica): 18.15 Ob- zornik: 18.30 Risanka: «Profesor Baltazar»: 18.40 Vzgojni proble- mi: 18.50 Pet minut za boljši je- zik: 19.00 Kratek film: 19.15 Naš ekran: 19.45 Risanka: 20.15 Na- 23.15 Poročila: 20.35 J. Verne: 21.00 Teden aktualnosti: 22.00 Glasbeni spored: 22.00 Dnevnik.

KOPRSKA BARVNA TV
20.00 Risanka: 20.15 Poročila: 20.30 Serijski film: «Vrtina za Ginnv»: 21.20 Slovenski slikarji: Svetovna razstava naivcev: 21.30 Zabavnoglasbena oddaja.

Čeprav je videz tega zdravila zelo enostaven, čeprav je kemijs- ka formula razmeroma prepro-

MINILI SO ČASI KRALJICE VIKTORIJE IN PODOBNIH SKEPTIKOV

Predor pod Rokavskim prelivom bo končan najkasneje do 1980

Ideja o predoru je stara - Napoleon je Angleže prestrašil - Tudi Hitler je sanjal o invaziji, pa ga je «luža» ustavila - Predor bo «tridelen» - Še vedno kaj opozicije

Načrti predvidevajo, da bo le- ta 1980, to se pravi že čez se- den let Velika Britanija pove- zana z Evropo s prehodom pod Rokavskim prelivom. Francoski in britanski minister za promet sta podpisala s «Francosko druž- bo» za izgradnjo tunela pod Ro- kavskim prelivom ter z «Britan- sko družbo» za predora pogodbo za drugo fazo proučevanja tega načrta. Pravzaprav so se pripra- tve za to veliko delo začela že 1964. leta, ko sta britanska in francoska vlada dosegli načelni dogovor.

Ekonomska in tehnična razisko- vanja so se začela 1971. leta v obeh deželah. Rezultati so bili zelo povoljni, vsa proučevanja so pokazala, da je ta načrt poziti- ven tako kar se tiče tehnične kot tudi kar se tiče trgovinske plati. Tako je izjavil lansko le- to britanski minister za promet John Peyton. Kljub temu sta se

obe deželi odločili, da je treba z raziskovanji še nadaljevati pre- den bi vložili celo goro milijard funtov šterlingov in francoskih frankov za gradnjo tega velikan- skega in daljnosežnega dela. Za- to bodo študije nadaljevali in jih podaljšali vse do prihodnjega le- ta in šele ko bodo vsi predraču- ni dokončani in ko bodo vse a- nalize nared in bo njihov rezul- tat pozitiven, skratka, ko bodo tu- di bodoči podatki potrdili prvot- no oceno, bosta obe vladi pod- pisali sporazum za gradnjo pre- dora, sporazum, ki ga bosta mo- rala odobriti tudi oba parlamenta.

O zadevi smo sicer že pisali, ko je prišlo do nekkih zrednih pozitivnih premikov pred nekaj meseci. Danes se k stvari vrača- mo, ker prihajajo sedaj strokov- njaki na dan z nekimi novimi podrobnostmi, o katerih prej ni bilo govora.

Predor izpod Rokavskega pre-

liva pravzaprav ne bo enoten pre- dor, pač pa bi mogli govoriti o trojnem predoru. Prvi «hod- nik» bo namenjen vzdrževanju celotnega predora, torej bo to ne- kakšna «bankina», kakršne ima- mo ob vseh avtomobilskih cestah. Je to tista stranska steza, na katero sofer zavoji, če z vozilom ni kaj v redu, če se hoče odpo- čiti ali kaj podobnega. Ta «hod- nik» bodo najprej zgradili. Osta- la dva, ki bosta namenjena že- lezniškemu program, bodo gradili pozneje, vsakekar pa v razdobju med 1975. in 1980. letom. Stro- kovnjaki so namreč prišli do skle- pa, da je to že skrajni rok. Do- ločili so si namreč tudi tako i- menovani «zadnji rok» za primer, če bi med vrtanjem predora pri- šlo do kake nezgode, ki bi za- vrila nadaljevanje dela.

Omenili smo hodnik za vzdrže- vanje predora in dva predora z železniškimi programi. Kaj pa avtomobil? Saj je vendar avto- mobil danes najbolj popularno prevozno sredstvo. Z avtomobili se ne bomo vozili pod Rokavskim prelivom. Vozila bomo iz Francije v Anglijo in narobe prevažali z vlaki. Zmogljivost obeh prog, ki bodo temu namenjena, bo do 4.800 vozil na uro. Tretji hodnik pa bo rezerviran za železniški promet. To se pravi, da bomo i- meli «hodnik» za vzdrževanje pre- dora, hodnik z dvema programi za prevoz avtomobilov, in konč- no, hodnik, ki bo rezerviran iz- ključno železniškemu prometu. Ekspresni vlak bo na tej progii povezal London s Parizom v sa- mihih treh urah in 40 minut.

Avtomobilisti, ki so se kdaj vo- zili s trajektom iz Evrope v An- glijo ali narobe, bodo z zadovolj- stvom sprejeli vest o skorajšnji gradnji predora. Znano je namreč, da je vožnja čez Rokavski preliv dolga, hkrati pa da je morje ve- lo pogosto slabo z vsemi ustre- znimi posledicami. Ob slabem ve- trnem in torei pogosto so hidro- gliserji na tej relaciji neuporab- ni. Če smemo verjeti strokovnja- kom, bodo stroški za prevoz sko- zi predor za tretjino manjši kot to sedanj s trajektom, morda pa bodo celo za 50 odstotkov nižji.

Če ima predor toliko predno-

V Jugoslaviji razpravljajo o vprašanih zdomstva

Po številnih posvetovanjih in se- jah je predsedstvo zvezne kon- ference Socialistične zveze delo- vnega ljudstva Jugoslavije objavilo predlog resolucije o zaposlovanju in položaju jugoslovanskih delav- cev v inozemstvu. Javna razpra- va o tem dokumentu se bo vo- dila vse do zasedanja zvezne konference, ki bo o njem skle- pala sredi meseca februarja.

V predlogu resolucije, ki teme- lji na dejstvu velikega števila za- poslitev izven Jugoslavije ter na neobhodnosti sprejetja vrste go- spodarskih ukrepov se očitje po- politična zavest za vračanje zdom- cev, za njihovo ponovno za- poslovanje v domovini in za od- piranje novih delovnih mest. V o- stalem prihaja v tem dokumentu do izraza skrb za položaj teh de- lavcev ter njihovega potomstva v tujih deželah. Tu gre za nji- hovo delovno in socialno zaščito, strokovno izobraževanje, šolanje otrok, za njihovo družbeno in dru- štveno dejavnost ter povezovanje z domovino. Socialistična zveza se v poslednem razdelku resolucije tudi sicer zavezuje, da bo v svo- ji politični aktivnosti v bodoče bolj skrbela za razreševanje pro- blemov, ki spremljajo migracijske tokove izven državnih meja.

O vprašanju zdomstva SZDL vabi tudi predstavniki samih delavcev, zaposlenih v nekaterih deželah Evrope. Največ delegatov teh de- lavcev bo prišlo iz ZR Nemčije, kjer je tudi sicer zaposlenih naj- več jugoslovanskih delavcev. Sprejete resolucije o zaposlo- vanju in položaju jugoslovanskih delavcev v tujini bo izredno po- memben mejnik v pripravih na- za postopno zmanjšanje zaposli- tvenih tokov, ki se usmerjajo na visoko razvita evropska območja.

Franc Šebenik

Avtomobilska nesreča Dorothy Lamour

Dorothy Lamour, nekdo ena med najbolj popularnimi igralka- mi svetovnega filma, je dožive- la v Hollywoodu prometno ne- zgodo, vendar je dobila le lažje poškodbe. Danes 55-letna igralka, ki je zaslovela z vrsto komedij, ki je igrala z Bobom Hopeom in Bingom Crosbyjem, je me- močnim neurjem izgubila oblast nad vozilom, zapeljala s ceste in treščila v stebor.

Zlikovci ukradli dragoceno sliko

Iz cerkve sv. Martina v kraju Lubiaco (Toskana) so te dni ne-

znani zlikovci odnesli dragoceno sliko neznanega umetnika iz 16. stoletja. Na njej je upodobljen slika Marije device z otrokom. Gre za olje na platnu v obse- gu 40X58 cm v lesenem okviru. Njeno vrednost cenijo na nekaj desetnih milijonov. Cerkev, iz ka- tere je bila slika ukradena, je odprta samo v prazničnih dneh, sicer pa je brez čuvarja. Tatovi so vanjo najpogrejo prišli s po- močjo ponarejenih ključev.

Prvi film Bunuelovega sina

V Parizu predvajajo prvi celo- večerni film Juana Bunuela, si- na slavnega španskega filmskega režiserja Luisa Bunuela. Njegova mati je Francozinja. Juan Bu- nuel je star 39 let in je z uspe- hom posnel že nekaj dokumen- tarnih filmov. Sodeloval je z več znanimi režiserji pa tudi s svo- jimi očetom.

Njegov prvi film je že prejel nagrado Sado 1972, zdaj pa ga prikazuje širokemu občinstvu. Nosi naslov «Au rendez-vous de la mort joyeuse». V njem nastopajo Francoise Fabiani, Jean-Marc Bory, Jean-Pierre Darras, Clau- de Dauphin in Yachime Dahm. O- bravnava neresničnosti in dragone- zgozda, zasnovano na odnosih o- kulturne narave, ki jih nekdo de- ima do neke stare vile, stvari v njej in oseb, ki tu prebivajo.

S. G.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) S- nikov. Možnost sentimentalnih kom- promisov. Novost v družini.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Na vi- dik pomemben finančni uspeh. Sre- ča vam je naklonjena: lahko posku- site z igro. Ljubljena oseba vam bo v oporo.

DVOVČKA (od 21. 5. do 22. 6.) V dopoldanskem urah vam bo de- lo od rok. Neka negotovost uteg- le omejit vaše r.položenje.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Ju- tranji spor med kolegi bo že do večera pozabljen. Po prejšnjih spo- razumih dokončno uglasjeni spori z ljubljeno osebo.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Manj- ši organizacijski problemi vas bodo- zaskrbeli. Odpadli bodo vsi razlo- gi za pesimizem. Ljubosumnost je odveč.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Nekaj neprijetnosti v profesional- nem odnosu. Vaša iznajdljivost bo našla rešitev iz zadrege. Nepriča- kovano pismo.

sti, kot se sedaj poudarja, se lo- gično postavlja vprašanje, za- kaj so čakali toliko časa, saj se o gradnji predora govori že toliko let. Francozi so bili vedno pripravljeni za gradnjo predora, vsem ko so se Britanci izmikali. Francozi so konkretno predložili svoj načrt že leta 1802. Izdelal je inž. Albert Mathieu. Za Mathieujem je idejo povzel nek- njegov rojak, ki pa tudi ni uspel. Končno so o tem začeli govoriti tudi v Westminsteru, ko je o stva- ri spregovorila sama kraljica Vik- torija. Baje je kraljici Viktoriji škodovala vožnja po morju. Vsa- kokrat ko je stopila na ladjo, se je je tudi na mirnem morju lo- tila mrska bolezen. Tada kralji- ca Viktorija je se hkrati spom- nila tudi Napoleonovih groženj in zato je zaradi varnosti Velike Bri- tanije opustila idejo, ker je bil

(Nadaljevanje na 6. strani)

NA FILMSKIH PLATNII

Antonio Margheriti:
«Finalmente
le mille
e una notte»

«Finalmente le mille e una notte» je film, ki ga je režiral Antonio Margheriti, ki se vedno podpisuje kot Anthony M. Dawson. Kdor bi si od tega filma pričakoval, da mu posreduje duha slavne zbirke «Ti- soč in ena noč», bi ostal zelo ra- zočaran. A razočaran ostane tudi (kar je huje), kdor si pričakuje vsaj površno razvedrilo.

Film ne uspe ne s komične pla- ti (bavalo naj bi to, da osebe govorijo v raznih italijanskih na- rečjih...) ne z erotične plati (saj ga ne primerjamo s klasiki; lahko sprejmemo tudi znanje, a do sled- no delo, kakršni je bil Vivarelli-jev «Il dio serpente» z Nadio Cas- sini in Berryl Cunningham). Pro- tagonistka sta Femi Benussi in Barbara Bouchet, ki spadata v šte- vilno skupino specialistk italijans- ke gotele filma (ki pa po večini niso Italijanke), med katerimi so se uveljavile še Edwige Fenech, Patrizia Viotti, Rosalba Neri, Bri- gitte Skay, Tamara Baroni, Anita Sanders, Véronique Vendell, Moni- ca Strehel, Nieves Navarro (Susan Scott), Lucretia Love, Erika Blanc, Anna Gaël itd. pa do manj znanih specialistk raznih «Decameronov», ki se danes lahko pokažejo v pri- zori, o katerih si nekdanji niso u- pale bolj znane lepe zvezde kot Marisa Mell, Ursula Andress, Car- roll Baker, Scilla Gabel, Maria Grazia Buccella, Mariù Tolu, Clau- dine Auger, Margaret Lee, Jayne Mansfield, Pascale Petit, Rossana Podesta in še pomembnejše igralk- e.

John Huston

«Life and Times
of Judge Roy Bean»

Zadnji film ameriškega režiser- ja Johna Hustona «Life and Ti- mes of Judge Roy Bean» (L'uomo dai 7 capestri, 1972) je res dobro delo. Presentelija je predsejem njegova neobičajna struktura, kajti eno- na zgodba je razčlenjena v šte- vilne navidezno ločene epizode. Presentelija je tudi cela vrsta pripovednih izbir, ki posredujejo kompleksno, ironično, bogato zgodi- bo. V njej se povrača predsejem najboljše Hustonova tema: življe- nje človeka, ki nima cilja in vsak- danjih medčloveških odnosih, am- pak v nekem oddaljenem, nedoseg- ljivem, večkrat izmišljenem ob- jektu.

Dobra je interpretacija; poleg protagonista Paula Newmana sta stopa cela vrsta igralcev: Jacque- line Bisset, Ava Gardner, Tab Hunter, režiser John Huston, Sta- cy Keach, Roddy McDowall, Antho- ny Perkins, Victoria Principal, An- thony Zerbe.

S. G.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Malo primeren čas za velika tve- ganja. Kritike vas ne smejo razo- rožiti. Resne perspektive v lju- bezni.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Možnost sporov zaradi različ- nih miselnih. Dogodki bodo potrdili vašo tezo. Ne bodite preveč do- mišljivi.

SIRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Dobra organizacija dela bo omogo- čila večji uspeh. Nudila se vam bo priložnost za osebno uveljavite- vo. KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Ni izključena pomoč kot posledica raztresenosti. Še v teku dneva- več premagali neko spletko.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Kljub kritikam se bo vaš poslovni položaj utrdil. Previdnost v ser- timentalnem življenju. Večer s pri- jatelji.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Novi elementi bodo zahtevali drugače- ukrepe v borbi s tekmi. Spor v družinskem krogu, ki pa ga boste rešili kmalu.

SMUČANJE

V CHAMONIXU

Kar štiri Avstrijke na prvih petih mestih

V smuku je, seveda, zopet zmagala Pröllova

CHAMONIX, 25. — Avstrijka Annemarie Pröll je premočno zmagala v smuku na 38. mednarodnem smučarskem tekmovanju Arlberg — Kandahar, Drugouvrščena Drexlova je namreč zaostala za njo za skoraj neverjetno razliko treh sekund, Francozinja Rouvierova, ki je bila tretja, pa celo za več kot 4 sekunde. Avstrijke so tudi ekipno dobesedno pometle z vsemi nasprotnicami, saj so osvojile vseh prvih pet mest, razen tretjega.

Lestvica smuka:

1. Annemarie Pröll (Av.) 2'06"61
2. Wiltrud Drexel (Av.) 2'09"57
3. Jacqueline Rouvier (Fr.) 2'11"12
4. Ingrid Gfeller (Av.) 2'11"06
5. Brigitte Schroll (Av.) 2'12"43
6. Hanni Wenzel (Švi.) 2'13"16
7. Marianne Hefti (Lieč.) 2'13"28
8. Rosi Mittermaier (ZN) 2'13"52
9. Susan Corroch (ZDA) 2'13"62
10. Marilyn Cochran (ZDA) 2'14"03

Lestvica za SP:

1. Pröll (Av.) 200
2. Kaserer (Av.) 123
3. Rouvier (Fr.) 96
4. Wenzel (Liechtenstein) 85
5. Mittermaier (Zah. Nem.) 61
6. Drexel (Av.) in Emonet (Fr.) 55
7. Behr (Zah. Nem.) 45
8. Totschnig (Av.) 41

Ekipna lestvica za SP:

1. Avstrija 902, 2. Švica 332, 3. Francija 287, 4. Italija 275, 5. Zahodna Nemčija 211, 6. Kanada 73, 7. Liechtenstein 65, 8. ZDA 64, 9. Norveška 46, 10. Španija 13, 11. Poljska 5, 12. Finska 1.

SNEŽNE RAZMERE

Trbiž	30 cm
Višarje	80 cm
Sappada	30 - 50 cm
Nevejsko sedlo	60 - 110 cm
Piancavallo	45 cm
Nevegal	30 - 80 cm
Ravascletto	25 - 60 cm
Črni vrh	15 cm
Lokve	10 cm
Lazna	30 cm
Vojsko	35 cm
Livče	20 cm
Postojna	6 cm
Logatec	10 cm
Krvavec	70 cm
Velika planina	60 cm
Stari vrh	30 cm
Bovec	10 cm
Jezerško	25 cm
Ljubelj	50 cm
Zelenica	115 cm
Golte	75 cm
Pohorje	50 cm
Bled	20 cm
Zatnik	40 cm
Bohinj	40 cm
Vogel	135 cm
Komna	125 cm
Pokljuka	65 cm
Kranjska gora	45 cm
Planica	44 cm

OBVESTILO

Športno društvo Polet sklicuje za jutri, dne 27. januarja 1973, redni občni zbor z začetkom ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju. Na dnevnem redi bodo poročila in volitve novega odbora. Občni zbor bo na Opčinah. Vredno vabljeni.

15. OBČNI ZBOR ŠPORT. ZDRUŽENJA BOR bo v ponedeljek, 29. januarja t.l. v prostorih PD «S. Škamperle» na stadionu «1. maja». Vredna cesta 7, ob prvem sklicanju ob 19.30 in ob drugem ob 20. uri.

Dnevni red:

1. Otvoritev
2. Volitve delovnega predsedstva in volilne komisije
3. Poročila odbora
4. Razprava
5. Poročilo nadzornega odbora
6. Volitve novega odbora
7. Razno

Odbor

NAMIZNI TENIS

ZA «TRŽAŠKI POKAL»

Prihodnji teden 3. ekipni turnir

V moški konkurenci brani naslov Sokol, v ženski pa Kras

Prihodnji teden se prične letošnji ekipni namiznoteniški turnir za 3. tržaški pokal. Udeležilo se ga bo 8 ekip, ki bodo nastopale v dveh skupinah. V prvi skupini bodo Sokol, tržaška Julia, CUS in San Michele B iz Tržica, v drugi pa S. Michele A, S. Marco iz Pordenona, videnska La Cantina in Tricesimo.

Sokol je osvojil 1. in 2. tržaški pokal, letos pa bo to nekoliko težje. Predsednik je treba povedati, da je sistem tekmovanja drugačen. Lansko leto sta bila v vsaki ekipi po dva člana in dva mladina. Sokol pa si je največ točk pridobil z mladinsko vrsto. Na letošnjem turnirju bodo vsake ekipi sestavljali trije tekmovalci, od katerih pa sta lahko dva člana. Italijanska društva, ki imajo dobre starejša igralce, imajo zato veliko prednost. V prvi skupini bo borba verjetno zelo huda, saj se za prvo mesto končne lestvice borita poleg Sokola še CUS in Julia. V drugi skupini pa bo zmaga pripadla verjetno prvi postavi tržaškega društva San Michele.

Spored srečanj:

1. februarja

Sokol — S. Michele B
Julia — CUS
S. Michele A — S. Marco
Tricesimo — La Cantina

8. februarja
S. Michele B — Julia
CUS — Sokol
La Cantina — S. Michele A
S. Marco — Tricesimo

15. februarja
Julia — Sokol
CUS — S. Michele B
S. Michele A — Tricesimo
La Cantina — S. Marco

Vsa srečanja bodo torej ob četrtkih, na željo posameznih društev pa jih bodo prenesli na soboto. Tekme se bodo pričele ob 21. uri. Sokolova ekipa bo igrala domače tekme v dvorani «Igo Grudena» v Nabrežini. Povratno kolo bo na sporedu 22. februarja, 1. in 8. marca.

Za ženski turnir so se letos prijavile tri ekipe: Kras, Julia in S. Michele. Zato bodo odigrali dva turnirja, enega v Tržici (verjetno 18. februarja) in drugega v Zgoniku (4. marca). Kras ima tudi letos lepe možnosti na zmago, čeprav je tržaška Julia zelo močna ekipa.

NOGOMET

Seichilone in Rakar v bolnišnici

Včeraj so prepeljali v tržaško bolnišnico nogometaša Triestine Seichiloneja in Rakarja, ki sta se poškodovala v nedeljo med prvenstveno tekmo s Piacenzo. Oba imata hujši zvin leve noge in bosta ozdravela v približno treh tednih.

ŠAH

C. Prašelj vodi trenutno na turnirju PD «Cankar»

Pred kratkim je bil na društvenem seždu pri vrhu izmed petih šahovskih braturnijev, veljaven za pokal PD Cankar. Na te turnirje so vabljeni vsi slovenski šahisti iz Trsta in okolice. Za podelitev tega prestižnega pokala velja seštevček točk, doseženih v posameznih turnirjih. Vsa zmagovalca bodo 20 točk, drugi 16, tretji 14, četrty 12, peti 10, šest 8, sedem 6, osem 4, devet 2, deset 1 točko. Glede na to, da so na prvem turnirju izmed konkurence nastopili nekateri italijanski gostje, je lestvica sledeča:

1. Prašelj C. 20 točk, 2. Koren 16, 3. Jankovič 14, 4. Jelinčič D. 12, 5. Jelinčič Z. 10, 6. Starc 8, 7. Regent 6, 8. Prašelj V. 4, 9. Prašelj W. 2, 10. Glavina 1 točko.

Dušan Jelinčič

PRIHODNJO NEDELJO

NAŠI PLANINCI V REŠKI DOLINI

Izletniki si bodo lahko ogledali vrsto zanimivosti

Tržaško SPD bo zopet poskrbelo, da se bodo planinci nesmučarji nekoliko razgibali, sicer bi v teh zimskih nedeljah na zapečku popolnoma otrpili.

Tokrat bodo sli v Reško dolino, ki je oddaljena od Trsta komaj 40 km, a je kljub temu še mnogim neznana. Razteza se ob Reki od II. Bistrice do Skočjana in približno sredi nje z grica vabi vstop. Prem s svojim fevdalnim gradom. Romanska arhitektura tega grada kaže njegov zgodnji nastanek. Prvič se omenja že leta 1213: v 13. stol. so bili njegovi lastniki ogledski patriarhi, pozneje devinski grofje, nato Habsburžani, Oberburžani, furjanski grofje Porcia, ki so ga imeli do leta 1800. V tistih letih je bil v gradu sedež okrajne uprave in sodišča. Zadnji lastnik do druge svetovne vojne je bil tržaški trgovec Zuculin. Kako ta grad izgleda danes bomo pa videli sami.

Verjetno nas bo še bolj živo zanimal muzej Dragotina Ketteja v premiški hiši — njegovi rojstni hiši. Saj so nam vsem bolj ali manj znani lepi soneti tega našega malaga, neizčrpnega pesnika, ki je moral končati svoje ustvarjanje že pri 23 letih.

Na premskem pokopališču se bomo poklonili spominu padlih talecev in borecev OF. Zraven si bomo še ogledali cerkev sv. Helene iz leta 1865 in v njej freske Toneta Kleta iz leta 1921. Skoda, da jih je nekoliko poškodovala vlaga in voda, ki je pronicala skozi razdrobljeno streho. Ta cerkev je bila namreč zelo poškodovana od nemških streljalskih topov, ki so jo bombardirali v II. Bistrici podpisane brezpogojne kapitulacije 97. nemškega korpusa, ki ga je k predaji prisilila IV. armada jugoslovanske vojske.

Na Premu je bil rojen tudi pesnik Bogomil Fatur (1914), pod Premom v Dolnji Bitnji pa pripovednik in esejist, velik prijatelj Srčaka Kosovega, Ivo Grabar (1902 — 1944, umrl v Dachau).

S Prema gredo bomo videli vasi, ki so bile poškodovane 4. junija 1942, in sicer: nasprotni Prema nad železniško postajo na griču Kilovčev, malo nižje Ratečev Brdo in ob cesti Doljno in Gornjo Bitnjo. Italijanski fašisti so istega dne ustrelili 28 mož, ostalo prebivalstvo

teh vasi pa odgnali v internacijo. Pod Kilovčami, na mestu ustrle vseh spominska plošča. Od Dolnje Bitnje do II. Bistrice je še 9 km in če bo takrat slučaj, no zvonilo pol dne bomo lahko v Trnovem nekoliko okrepčali.

Trnovo in II. Bistrica sta dala mnogo znamenitih mož, med katerimi sta bila tam rojena znani slikar Franc Pavlovce (1897-1959) in Bogomil Brinšek speleolog in pobudnik organiziranega planinstva (1884-1914). Ilirska Bistrica ima dve lesni tovarni: Topol in Lesonit ter tovarno organskih kislin TDK.

Mogoče bi stonili še v Podgrađe, da bi si ogledali v cerkvi na borem griču veliki oljnat sliki medneta Kralja, ki prikazujejo poziv vasi in vrnitev vaščanov iz izgnanstva. V tej cerkvi je viden fragment z glagolskim napisom in letnico 1630.

Ob vrnitvi lahko uberemo cesto proti Pivki in se ustavimo v Knežaku ob spomeniku Vilharju, Valenčiču in Tonetu Tomšiču. Notranjost cerkve v Knežaku in na sedanjem Baču je leta 1943 poslal naš tržaški slikar prof. Avgust Černigoj. Med Knežakom in Zagorjem stoji še samo stolp gradu Kalc, ki je bil last pesnika Miroslava Vilharja in je bil znan v dobi slovenskih taborov.

Kdor želi vse to videti naj pride na izlet SPD.

S tekmo proti CDR Modena v Nabrežini je Sokol zaključil svoje letošnje nastopanje v A ligi

ODBOJKA

Le še teoretične možnosti za obstanek Brega v B ligi

Lahko delo borovk v Gorici - Kras nikakor ne uspe premagati Libertasa PD - Dom plačuje davek svoji neizkušenosti

B LIGA — članice

Osrednja tekma kola je bila v Grotolengu med domačo šesterko Vignoni in novincem Alzanom. Zmagale so domačinke, ki so zadale Alzanu tretji letošnji poraz.

Preseneča pa poraz Brega in še bolj njegova izredno slaba igra. Brežanke so v nedeljo odigrale le tošnje najslabšo tekmo in poraz je bil res neizbežen. Zmaga Libertasa iz Brescie ni bila nikoli v nevarnosti, kar je slabo opravilo za brežanke, če pomislimo, da je bila njihova najboljša odbojkarica na igrišču Pavletičeva, ki ne trenira več in izgleda, da se je pri njej čas ustavil. Po vsej verjetnosti je Breg s tem neuspehom zgubil še poslednji vlak pred izpadom.

Ponujata se mu pa še dve priložnosti za rešitev potapljačice se barke. Prvič 11. februarja, ko mu prihaja v goste Primavera Marzotto, in drugič 4. marca, ko se bo doma spoprijel z AGI iz Gorice. Obe izredno važni tekmi mora osvojiti, Primavera Marzotto pa mora obvezno potegniti krajši konec

v Gorici. V primeru zmage ekipe iz Novente Vicentine pa je usoda Dolinčank zapečaten.

Naš drugi predstavnik, Bor, v Gorici ni imel težkega dela. Bivši prvoligaš AGI je letos vse slabši, kar najbolje potrjuje njegov položaj na lestvici, saj je še vedno (kot edina ekipa) brez točk. Tudi voditelj Lovable ni imel v Noventi Vicentini težke naloge. Na lestvici je njegova prednost še vedno štiri točke, Bor je drugi, v sredini pa je velika izenačenost. Najhuje pa čaka Breg, Primavera Marzotto in seveda AGI.

IZIDI 8. KOLA: AGI — Bor 0:3, Primavera — Lovable 0:3, Vignoni — Alzano 3:1, Breg — Libertas Brescia 0:3.

LESTVICA: Lovable 16, Bor 12, Vignoni, Libertas in Alzano 10, Primavera Marzotto 4, Breg 2, AGI 0.

PRIHODNJE 9. KOLO: Bor — Primavera, Lovable — Breg, Libertas Brescia — Vignoni, Alzano — AGI Gorica.

C LIGA — člani

Odbojkarji Krasa igrajo letos s spremenjeno srečo. Preteklo soboto jim ni uspelo uresničiti dolgoletne želje, da bi končno le enkrat premagali Libertas iz Padove. Velika želja po zmagi je vnesla v njihove vrste vse preveč živčnosti ter nezanesljivosti in tako roke in noge niso zmogle tistega kar si je želelo srce. Prav zato so Zgoničani odigrali eno svojih slabših tekem in so po osmih nastopih še vedno na sredini lestvice.

V mestnem derbiju vodči Libertas ni naletel pri ACEGAT na nasprotnika, ki bi lahko poskrbel za presenečenje. Res je ACEGAT novinec toda v tej ligi ne bo imel dolgega obstanka. Njegova usoda je praktično že zapečaten. V ostalih dveh srečanjih sta Scaloia iz Mantove in letos presenetljivo dobri gasilci Dall'Acqua sorazmerno lahko pospravila še nadaljnji par točk.

IZIDI 8. KOLA: Kras — Libertas Padova 1:3, ACEGAT — Libertas Trst 0:3, Scaloia — ACLI Montecchio 3:0, Dall'Acqua — Caldini 3:1.

LESTVICA: Libertas Trst in Dall'Acqua 12, Libertas Padova 10, Caldini Gorica in Kras 8, Scaloia Mantova in ACLI Montecchio 6, ACEGAT 2.

PRIHODNJE 9. KOLO: ACLI Montecchio — Kras, Libertas Padova — Dall'Acqua, Caldini — ACEGAT, Libertas Trst — Scaloia Mantova.

D LIGA — člani

Tudi v drugem nastopu je bil Dom iz Gorice poražen, to pot pred domačimi gledalci. Domovci so prikazali dobro odbojko samo v tretjem setu. Tudi naloga Doma v letošnjem prvenstvu ni preveč lahka, saj je konkurenca izredna in poleg tega so Goričani povrh še novinci v tej ligi.

Dom — GM Trst 0:3.

Prihodnjo soboto gostuje Dom v Veroni, kjer se bo spoprijel z domačo šesterko Ferroni.

A LIGA — člani

V preteklem 14. kolu je prišlo Modeni do velikega presenečenja. Italijanski prvak Panini je doma postal prazen rok. Za to veliko presenečenje je poskrbel CUS iz Parme. Tega spodrslija, je najbolj vesel Lubiam iz Bologne, ki ima tako izredno priložnost za osvojitve najvišjega naslova v Italiji. Po porazu Agr Linee v Pizi postaja položaj Tržčanov vse bolj zaskrbljujoč. Odslej se bo treba presneto dobro paziti pred nazadovanjem.

IZIDI 14. KOLA: Ruini — Virtus Ancona 3:0, Lubiam — Minelli 3:0, Bruni — Gargano 3:0, CUS Piza — Agr Linea 3:0, Casadio — CUS Turin, Panini — CUS Parma 1:3.

LESTVICA: Lubiam 28, Panini in Ruini 24, Casadio 18, CUS Piza 14, Bruni, Gargano in CUS Piza 12, Agr Linea 10, CUS Turin 6, Minelli in Virtus 4.

Jutri ob 18. uri igra Agr Linea doma proti Brumiju iz Catanie. Dve točki sta Tržčanom krvavo potrebni, a ju ne bo lahko osvojiti.

A LIGA — članice

Drugo povratno kolo se je končalo z zmagami domačih šesterk, izjemno Casagrandeja, ki je v Pordenonu zgrbil z ekipo Bartoli La Torre iz Reggio Emilie. Po tem spodrslija je Trinasticeva ekipa zapravila še poslednje upanje za osvojitve drugega mesta na končni lestvici. Zmagovita pot Finlia se nadaljuje in ga bo res težko zadržati. Novinka sta trdnost na začelju in sta resna kandidata za izpad.

IZIDI 2. KOLA: Coma Mobili — Fisa Tiferum 3:1, Presolana — Trili 3:0, CUS Parma — Cogne 3:0, Fina — Minelli 3:0, Casagrande — La Torre 1:3.

LESTVICA: Fina 22, Bartoli 20, CUS Parma in Casagrande 16, Coma 14, Presolana 10, Trili 6, Cogne 4, Fisa Tiferum 2, Minelli 0.

V dvanajstem kolu igra Casagrande spet doma s Presolano iz Nembra.

G. F.

ODBOJKA

V SREDO ZVEČER

Salonit premagal domovce v Kanalu

Salonit (mladinci) — Dom 3:2 (10:15, 15:13, 15:13, 13:15, 16:14)

SALONIT: Jelavič, Paravan, Jurca, Boltar, Bucik, Komar.

DOM: Carini, Komar, Mužič, Devetak, Pavšič, Mikluš, Tomazičič in Morel.

V sredo zvečer so bili igralci Doma po nepotrebnem premagani v Kanalu od mladinske ekipe Salonita, s tesnim izidom 3:2. Domovci, potem ko so osvojili brez velikih težav prvi set, so popustili in so začeli podcenjevati nasprotnika, kar je bilo usodno, zlasti v drugem in tretjem setu. Šele v četrtem nizu so ponovno poprijeli in tako izenačili stanje. V odločilnem setu pa so domovci že vodili s 13:9. Pri tem stanju se je v njihovih vrstah zataknilo in nasprotnik je takrat izenačil na 14:14. Pri stanju 15:14 v korist domačinov so domovci zgrešili še servis in so nato zgubili odločilni set in s tem tudi tekmo.

Domovci je ta prijateljska tekma služila kot trening za prihodnje nastope v prvenstvu D lige. Domovci so v tem srečanju pogrešili precejšnje število servisov, in tudi pri sprejemu žog niso bili za nesporni. Napad in obramba sta bila pozitivna, toda nista sledila vedno istemu ritmu, zlasti potem, ko so domovci popustili.

Povratna tekma med Salonitom (mladinci) in goriskim Domom bo prihodnji torek, 29. t.m. vedno v Kanalu, s pričetkom ob 20. uri.

I. K.

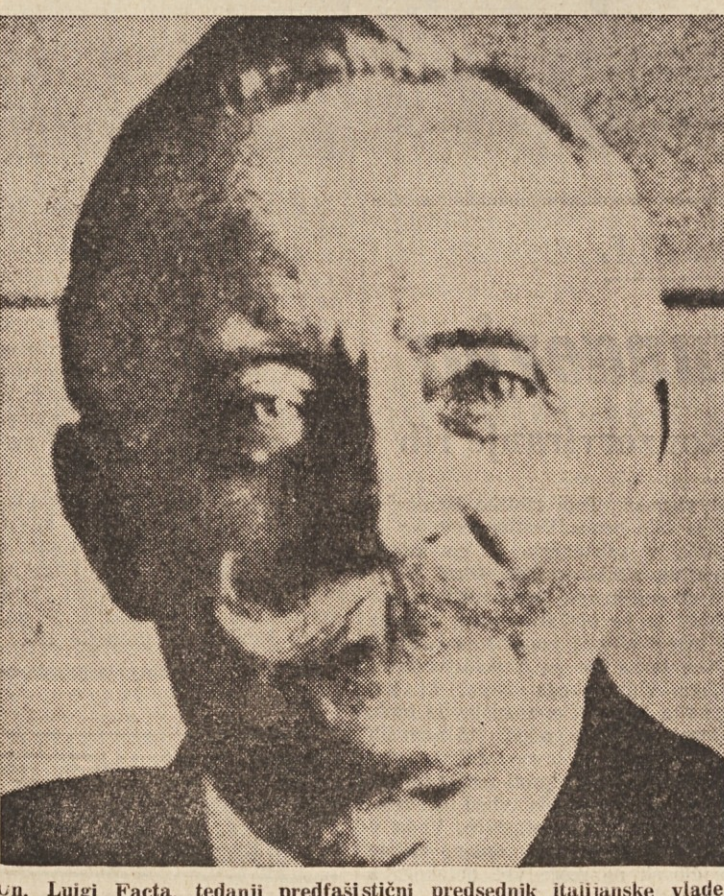
Kako je Mussolini prišel na oblast

POHOD NA RIM 1922

19.

Njihova mreža je bila takrat razpredena po vsej Italiji in Mussolini je menil, da je prišel čas, da se gibanje spremeni v stranko, v vsedrjavno stranko, ki bo delovala po vsem ozemlju Italije.

Pred tem je še bolj okrepil zveze z lastniki industrijskega in finančnega kapitala. Kot smo ugotovili, je Mussolini že med prvo svetovno vojno prejemal pomoč kapitalistov, da bi vodil kampanjo za vključitev Italije v vojno. V prvih povojnih letih (1919 in 1920), ko se je šopiril z nekakšnimi psevdorevolucionarnimi parolami in ko se je kapitalistom zdelo, da še ni odkril vseh kart, je prišlo do določene ohladitve v teh odnosih. Toda brž ko je buržoazija prešla v akcijo proti delavskemu razredu in socialističnemu gibanju, je pristala na Mussolinija, na njegove «gruppi d'azione» in «fasci di combattimento» kot udarno pest, s katero bo, kot je upala, vzpostavila red in mir po tovarnah in rudnikih, pristaniščih in gradbiščih, povsod tam, kjer je večno tiela žerjavica proletarskega nezadovoljstva, ki je nenehno in vsevilj grozila, da se bo spet spremenila v rdeči plamen vstaje in revolucije. Zato gre prištevati leto 1921, kot so ugotovili zgodovinarji, med leta obračuna agrarnih in industrijskih kapitalistov z vsemi delavskimi organizacijami in strankami. Eksekutorji so bili fašistični «odredi», ki so imeli proste roke, da z vsemi sredstvi,

On. Luigi Facta, tedanji predfašistični predsednik italijanske vlade

ki so jih imeli za neobhodne, zlomijo hrbtnico delavskega gibanja.

S kakšnimi količinami denarja so italijanski kapitalisti financirali Mussolinija, njegovo stranko in milicijo, ni nikdar nihče mogel ugotoviti, ker se izdatki te vrste nikoli niso pojavili v bilancah bank in delniških družb. Vendar je dejstvo, da so prišli do zaključka zgodovinarji, da je fašizem od 1. 1921 razpolagal s takšnimi in tolikšnimi denarnimi sredstvi, kakršna niso mogla prihajati iz plitvih, temveč zelo globokih žepov.

Konec 1. 1921 je Benito Mussolini, po dveh predhodnih brezuspešnih poizkusih (1. 1913 in 1919), uresničil svoj sen, da bi prišel na Montecitorio: postal je poslanec. Priložnost za to je njemu in njegovemu fašističnemu gibanju dal takrat ministrski predsednik Giovanni Giolitti. Na njegov predlog se je 7. aprila parlament razpustil, da bi že na 15. maja bile razpisane splošne volitve. Giolitti je bil prepričan, da bodo te volitve spremenile odnos sil v skupščini, z drugimi besedami, da bodo socialisti in katoličani oslabele, koalicijska pa v parlamentu, ki se je on nanjo običajno opiral, pa da bo pridobila nova poslanska mesta.

Na list desnice, desnega bloka, so bili tudi fašistični kandidati na čelu z Mussolinijem. Nasprotno Giolittijevim pričakovanjem, rezultat volitev ni mnogo spremenil odnosov sil v parlamentu:

socialisti so prejeli 122 poslanskih mest, prej so jih imeli 156.

Toda tu je bilo tudi 16 komunistov, ki so se januarja istega leta ločili od socialistov in osnovali Komunistično partijo Italije.

Katoličani so povečali število svojih predstavnikov od 100 na 107. Tako sta na Montecitoriu obe strani še vedno predstavljali večino.

Demokrati so imeli okrog 60 mest,

liberalci 80, konservativci okrog 40, nacionalisti 10.

Tako so si fašisti prvič zagotovili mesto v parlamentu. Fašistov je takrat skupaj z «dučejem» bilo komaj 35.

Obilna finančna pomoč, ki je ves čas predvolilne kampanje fašistom pritekala iz fondov agrarnih ter industrijskih kapitalistov, je tokrat vendarle obrodila sad.

Tako je prišel fašizem v italijanski parlament kot «konstitucionalna opozicija», kot so takrat temu rekli. Istočasno se je fašizem po deželi čedalje bolj širil in razvijal kot vse bolj odkrito nasilniško in protizakonito gibanje.

Mussolini se tudi zdaj ni odpovedal metodam nasilja, s katerimi je skušal «prepričati» svoje nasprotnike. «Očitno je, da smo morali, če smo hoteli vsiliti svoje ideje tujim možganom, s palico omehčati lobanje tistih, ki so se nam postavljali po robu,» je javno izjavil.

Fašistična skupina v parlamentu je zdaj dajala novo moč in impulze fašističnim tolpam in njihovim «akcijskim skupinam». Fašisti so se čutili kot legaliziran sestavni del državnega aparata in so se že zlasti imeli za policajce, da vzpostavijo red in mir, red, ki ni bil nikoli, kot pravi neki kronist tega časa, «v takšni meri moten, kot takrat, ko so se fašisti lotili posla, da ga bodo spet vzpostavili ter varovali».

Zdaj so postale akcije fašističnih skupin že vsakodnevna stvar v tragična stvarnost Italije. Njihovi pripadniki so se košatili po mestih in vaseh v svojih črnih srcah in kapah s cofom na glavi, oboroženi z revolverji, puškami in bodali. Nosili so črne srjace in s tem posnemali medzne kmečke delavce v Emiliji in Romagni. Z izrazi in kretnjami so posnemali legionarje Gabriela d'Annunzia, ki so zasedli Reko. Njihov simbol je bila mrtvaška glava s prekrizanimi kost

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 793 808 794 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/I Telefon 83 382
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 795 823
Oglasni oddelk TRST Ul. Montecchi 6/III Telefon 761 470
Naročnina
Mesečno 1.350 lir — vnaprej: polletna 7.500 lir, celoletna 13.500 lir.
Letna naročnina za inozemstvo 19.500 lir, za naročnike brezplačno revija «Dan»
V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, za zasebnike mesečno 18.—
letno 180.— din za organizacije in podjetja mesečno 22.— letno 220.— din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/4
«ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančni -
upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sozolja 200 lir. «Mali oglasi»
80 lir beseda. Oglasi za tržaško in gorško pokrajino se naročajo pri
oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZIT - Trst

PO SPOPADU PRED UNIVERZO «BOCCONI»

Ogromna množica na manifestaciji proti naraščanju nasilja v Milanu

Spopadi med policijo in manifestanti - Enourn protestna stavka milanskih delavcev - Franceschi se vedno v življenjski nevarnosti

MILANO, 25. — Velikanska množica študentov in delavcev je danes zjutraj manifestirala proti milanskim ulicam in protestirala proti policijskemu napadu na študente univerze «Boconi». Dolg sprevod se je pomikal po glavnih ulicah lombardske metropole. Plapolalo je nekaj tisoč rdečih zastav s črnimi trakovi, med katerimi sta izstopali zastava brigade «Garibaldi SAP» in trobojnica «ANPI Rizzoli».

Iz protesta proti napadu agentov in naraščanju nasilja so stavkali eno uro delavci vseh milanskih tovarn. Udeleženci so se po večini udeležili skupščin in protestnih zborovanj v tovarnah, delegacije delavskih svetov pa so se udeležile osrednje manifestacije. Pred zdravniško univerzo je govoril voditelj milanskega študentskega gibanja Mario Capanna, ki je poudaril, da je treba začeti oster boj proti vladnim zakonskim osnutkom, ki kršijo svobodo državljanov. V zvezi s torkovimi incidenti je Capanna izjavil, da je sramotno, da skušajo določeni krogi zvrzati krivdo za napad na enega samega agenta, medtem ko je dobro znano, da spodbujajo v agentih sovraštvo do delavcev.

Med današnjo manifestacijo so se študentje nekajkrat spopadli s policijo, pred sedežem CİSNAI pa so začeli nekateri metati kamenje proti oknem sedeža misovskega sindikata.

Na Korzu Porta Ticinese, ko je že polovica sprevoda šla mimo, je iz vrst manifestantov stopila gruča mladeničev in napadla 23-letnega Petra Maria Walkerja. S krikom «Premlati fašista» so se zagnali proti njemu in ga tepli, dokler niso posegli študentje, ki so skrbeli za red in jim ga iztrgali iz rok. Walkerja so sprejeli v milansko bolnišnico s pridržano prognozo, ker ima poeno lobanjo.

Zdravstveno stanje 21-letnega Roberta Franceschija ni izboljšalo. Mladenec je še vedno v življenjski nevarnosti; se še ni ovesstil. Danes so se zdravniki milanske bolnišnice posvetovali, da bi odločili kdaj in kako bodo operirali študenta.

Nekoliko boljše pa je zdravstveno stanje delavca Roberta Piacentinija, kateremu je krogla predrila pljuča. Zdravniki so še vedno zaskrbljeni, a vse kaže, da mladenec ni v življenjski nevarnosti.

«Za sedaj še nisem poslal nobene obvestila o sodnem postopku», je izjavil danes zjutraj časnikiarjem namestnik milanskega državnega pravdnika dr. Pivotti, ki vodi pre-

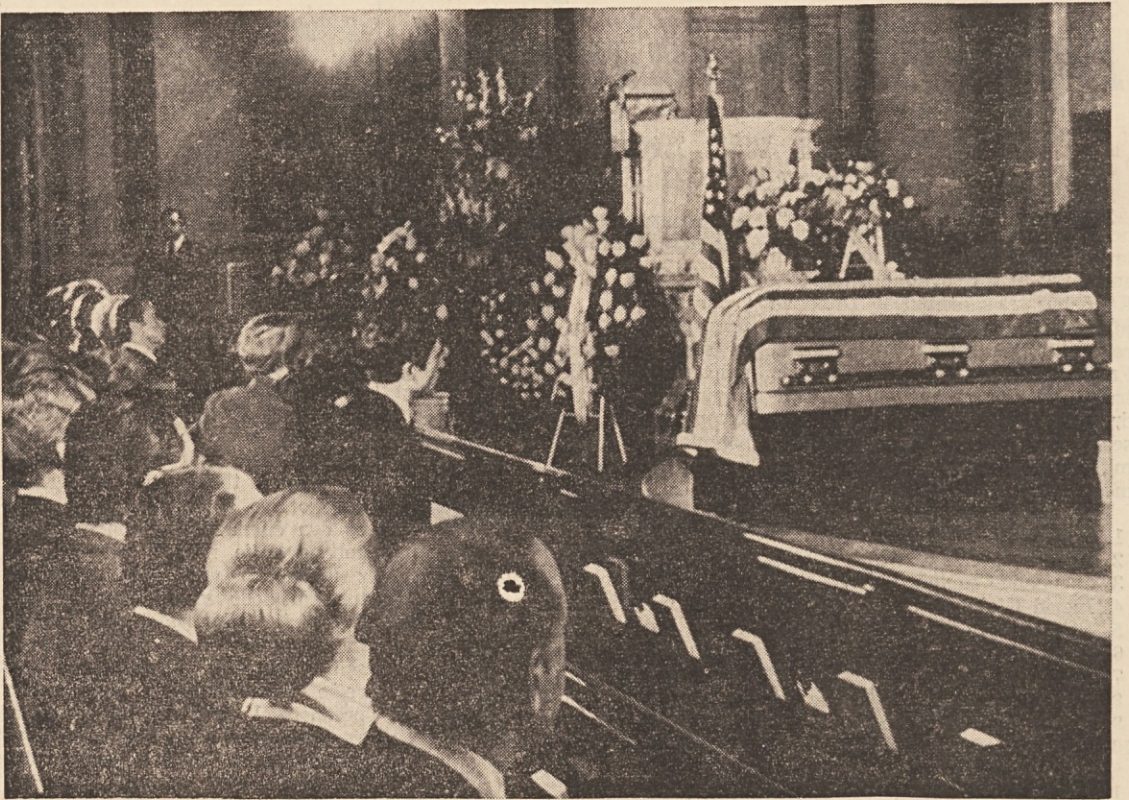
VPRAŠANJE, KI SI GA POSTAVLJAJO EKOLOGI

Enocelično bitje orožje za boj proti onesnaženju

V jezeru Faro pri Mesini je sovjetski znanstvenik Sorokin odkril zanimiv proces prilagajanja okolju enoceličnih bitij

MESINA, 25. — Sovjetski znanstvenik Jurij Sorokin je odkril v vodi jezera Faro v predmestju Mesine enocelično bitje, ki bo lahko pomagalo v boju proti onesnaženju voda. Jezero Faro, kateremu pravi- vijo tudi «Rdeče jezero» zaradi rdečaste barve vode, je povezano s morjem z dvema kanalom, od katerih se eden izliva v Mesinsko ožino, drugi pa, ki je zasut, se je izlival v Tirensko morje. Enoceličar, ki ga je odkril sovjetski znanstvenik, živi v okolju, kjer ni kisika v nasprotju z drugimi podobnimi bitji, ki so jih odkrili v morju. Vprašanje, ki si ga postavljajo znanstveniki, je če bi enoceličar lahko očistil onesnažene morske vode.

Socialistični senator Cipellini, je izjavil, da Rumorjeva verzija čudna in nesprejemljiva in je po- udaril, da je odgovoren za incidente, ki je poslal pred univerzo polici- jo ter je tako ponovno pokazal nam- en, da vzbudi nemire. Tudi demo- kršćanski senator Pozzar je priznal, da varnostni organi niso ohranili mirnih živcev.

Včeraj je bil v Washingtonu pogreb bivšega ameriškega predsednika Johnsona. Žalnemu obredu v cerkvi National City Christian Church je prisostvoval tudi predsednik Nixon s soprogo

ZARADI IZZIVALNIH DEJANJ RODEZIJSKEGA REŽIMA

Zambijska vlada zahteva sklicanje varnostnega sveta

Svet se bo sestal prihodnji ponedeljek - Porast gverile na tromeji med Zambijo, Rodezijo in portugalskim Mozambikom

OZN (New York), 25. — Zambija je formalno obtožila Rodezijo, da jo je napadla ter je zahtevala takojšnje sklicanje Varnostnega sveta OZN. Iz obveščevalnih virov pri mednarodni organizaciji se je zvedelo, da bodo skli- cali svet za prihodnji ponedeljek.

V pismu, v katerem zahteva sklica- nje varnostnega sveta, zambijski pred- sednik Kaunde pravi, da je rodezijska vlada zaprla mejo med obema drža- vama ter izvala številne napade na zambijsko republiko. Ti nastopi rode- zijske vlade se pojasnjuje s pora- ščanjem gverilske dejavnosti na seve- rozhodu Rodezije, kjer obstajajo moč- ne oborožene skupine nasprotnikov Smithovega režima v Rodeziji.

Republika Zambija meji na Kongo, Tanzanijo, portugalski Mozambik ter na Rodezijo. Med Zambijo in Rodezijo meja poteka vzdolž reke Zambezi, ki je eden od največjih vodnih tokov v tih krajih.

Na severovzhodnem področju Rode- zije, to je na tromeji med Zambijo, Rodezijo in portugalskim Mozambikom, je se razvil osvobodilni boj proti be- lim rasističnim kolonialistom rodezijskega režima, kjer pešica belcev zaseda v izkoriščanja velike množice

črnega prebivalstva. Ne smemo niti pozabiti, da so ta področja blizu por- tugalskega Mozambika, kjer deluje o- svobodilno gibanje Frelimo, kateremu se je že posrečilo, da osvobodijo de- lene del področja na katerem deluje. Očitno je, da se je v tem delu Afrike, kjer se gospodarijo beli ko- lonialisti razvil močno osvobodilno gi- banje. Posebno rodezijski rasist Jan Smith se že več let upira zahtevam črnega prebivalstva, da bi domačini prišli do svojih državljanskih pravic. Kot je znano, je celo angleška vlada sprejela določene ukrepe proti rode- zijskemu režimu, čeprav ni nikoli ko- renito in odločno nastopila proti njemu.

Prav gotovo je, da obstaja dolo- čena povezava med rodezijskim reži- mom in portugalskimi kolonialisti v bližnjem Mozambiku. Ta kolonialisti pravila verjetno nove akcije, da bi zajela val osvobodilnega gibanja v teh krajih.

Že v prejšnjih dneh je zambijska vlada obtožila rodezijske vojaške sile, da so vdrla na zambijsko ozemlje preko reke Zambezi in da so postavile mine, ki so ubile tri osebe, težko pa ranile pet drugih. Neki glasnik pre- sednika Kaunde je obšel salisburyjski režim, da skuša najti izgovor, da bi vojaško napadel Zambijo. Glasnik je še povedal, da so zambijske obo- rožene sile zasedle vsa meja, da bi jo branile. Zambijski vladi predstavi- nik je to s svojo izjavo odgovarjal na rodezijsko obtožbo, da so zambij- ske oborožene sile streljale na neki rodezijski motorni čoln, ki je plul po reki Zambezi v bližini Kirunduja, ki je na cesti med Lusako in Salisbur- yjem. Kot smo že omenili, je meja sedaj zaprta. Na vsak način ta inci- dent ni povzročil ne mrtvih ne ran- njenih na rodezijskem čolnu.

Minister za obrambo Zambije Grey Zulu pa je nastel časnikiarjem vrsto provokacij, ki so jih rodezijske obo- rožene sile izvedle 16. 18. in 19. ja- nuarja v raznih krajih ob toku reke Zambezi. V Kirunduju sta izgubila življenje en zambijski vojak in neko 14-letno dekle. Neki drug civilist pa je umrl v Kazanguli. Zambijske ob- lasti so izjavile, da se bodo z vsemi svojimi silami zoperstavile rodezijski agresiji.

Medtem je salisburyjska vlada spre- jela številne ustrovalne ukrepe proti prebivalstvu na severovzhodnem delu države. «Ker prebivalstvo podpira gve- rilce — pravijo v Salisburyju — bodo odslej pokrajinski komisarji lahko po svoji mili volji kaznovali z denarnimi globami posameznike in tudi cele skup- nosti, ne da bi se ti lahko pritožili pri komerkoli.

Iz Salisburyja poročajo medtem, da so afriški gverilci napadli prejšnjo noč neko farmo belcev v Rodeziji. Pri napadu je izgubila življenje neka že- nica, in sicer Ida Kleynhans, medtem ko je bil njen mož Chris ranjen. Far- ma, kjer je prišlo do napada, leži kakih 100 kilometrov severovzhodno od Salisburyja, v pokrajini Centenary, bli- zu meje z Mozambikom. V tisti po- krajini so velike plantaze tobaka.

90-letnica slikarja Maksima Gasparija
LJUBLJANA, 25. — Danes slavi slikar Maksim Gaspari 90-letnico svojega rojstva. Zibelka mu je stekla 26. januarja pred 90 leti v mali vasi Selšarja pri Cerknici na Notranjskem. Že kot otrok je kazal nagibenje do risanja in zato ga je njegova pot vodila v slikarske šole. Prvi poduk je dobil v tedanji umetnostno - obrtni šoli v Ljublja- ni, od koder se je skupaj z drugi- ma dvema slovenskima slikarjema, Goidom Birolom in Hinkom Smre- karjem podal na nadaljnje študije na Dunaj na tamkajšnjo akademijo upodablajočih umetnosti. Na Du- naju je našel mladi Gaspari že vr- sto slovenskih umetnikov: Sašo Santla, Maks Kozelj, kiparja Pe- ruzija ter Hrvata Krizmana in

TRŽAŠKI DNEVNİK

ZAVRNJENA POBUDA ZA ETNIČNO SPREMEMBO

(Nadaljevanje z 2. strani)

nje, od česa bo Trst živel. Gre za bankrot, za katerega je odgo- vorna država in tiste politične si- le, ki jo upravljajo ter je treba vlado prisiliti, da bo spremenila politiko in sprejela resne in ta- kojšnje ukrepe.

Za KD je Čelli ugotovil, da obstaja resne možnosti pritegnitve no- vega prometa, saj se izboljšuje od- nosi med Vzhodom in Zahodom, da pa je odgovornost osrednjih organov, da še vedno niso rešene bistvena vprašanja ter se je gleda tega str- njal s kritiko, ki so jo izrekli komu- nisti. Zaključil je, da je treba raz- širiti pristojnost pristaniške ustanove tudi na Tržič.

Predsednik Zanetti je ugotovil, da gre za nerazumevanje vlade ne samo do Trsta, temveč do vseh vprašanj pomorstva in to na škodo celotnega italijanskega gospodarstva. Napovedal je, da bo skupno s predstavniki dru- gih uprav in z delo ponovno inter- veniral v Rimu in da se bo sestel s predstavniki treh sindikalnih organi- zacij, ki so se pisno izrazile želje.

Za svetovalsko skupino KPI je Colli zaključil, da se v resnici na osnovi zasebnih interesov skuša našo mesto pretvoriti v petrolejsko pristanišče in da platične nize, čeprav so vse- binsko točne niso dovolj in je po- trebna enotna in odločna akcija vse- ga prebivalstva in vseh političnih sil. Med razpravo je odbornik Volk tudi odgovoril na vprašanje svetovalca Štoke (KPI), ki je opozoril na oster ovi- nek na cesti št. 14 pri Bazovici, kjer je prišlo že do številnih resnih pro- metnih nesreč in predlagal posredo- vanje pokrajine, da se ovinek ublaži, tako da ne bo več nevaren.

Pokrajinski svet je nato sprejel šte- vilne ukrepe po večini upravnega zna- čaja. Na predlog odbornika Volka je pokrajinski svet odobril sklep o usta- novitvi pokrajinskega kraškega mu- zea in sklep o normalni podpori Stal- nemu slovenskemu gledališču.

Tajništvo UDI pri Giustu in Devetagu

Članice deželnega tajništva žen- skega združenja UDI so se te dni

SVOJEVRSTEN REKORD

Raffaele Giorni iz Coneglia- na pri Trevisu je postavil svo- jevrsten rekord, ki mu ga verjetno ne bo nihče zavidal: v 59 letih svojega življenja je imel že 45 procesov zaradi raz- nih prestopkov. Zanimivo se je pred sodiščem pojavil včeraj v Bellunu, kjer ga je pretor obsodil na eno leto zaporne kazni, ker je plačal tovor lesa z nekritim čekom.

LJUBEZEN

Poroka ameriške antropologi- nje Wynne Sargent z glavarjem nekega gvinejskega plemena je preučevalo spolne običaje nezijskega časa. Dekle, ki je preučevalo splošne običaje primitivcev, je namreč izjavi- lo, da bo opustilo svojo tradi- cionalno obleko za krilo iz sla- me. Časniki pa strogo ocenju- jejo to odločitev. Ker na bi zavrta napor vlade, da «oble- če» primitivce.

Zenin, ki ima že enajst so- prog, je kupil svojo belo ženo za 11 svin in nekaj metrov blaga.

va, če bi le bilo mogoče. Verjet- no pa se londonska vlada zaveda, da bo nemogoče v bodoče podpi- rati protestantsko večino v Ulstru, ker ves razvoj teži k zedinjenju ce- lotnega otoka.

Ker so Angleži preizkušeni po- znavalci političnih, socialnih in drugih razmer, posebno na območ- ju, kjer izvajajo direktno oblast, so to resnico doleteli ter se skušali po- vezati z dublinsko vlado. Heathu se je poskus posrečil, saj je že sklenil neki sporazum s predse- dnikom vlade Irske republike (Eire). Kaj sta državnikata sklenila, se še ne ve. Lahko pa slutimo, da je angleška vlada zelo spremenila svo- je stališče do protestantske večine, upoštevajoč dejstvo, da se bo raz- merje med obema «verskima» skup- nostima zelo spremenilo v prihod-

Okvara vzrok letalske nesreče v Kanu

AMAN, 25. — Jordanska le- talska družba ALIA je sporoči- la, da je okvara na kolesih bi- la vzrok hude letalske nesreče na mednarodnem letališču v nigerijs- kem mestu Kanu. Ko se je «boeing» dotaknil tla, so desna kolesa popustila, letalo se je na- gnulo in se s krilom dotaknilo pristajalne steze. Trenje alumi- nija ob cement je razgorelo mo- tor in «boeing» se je vnel.

Kot je znano, je letalo najela ni- gerijska letalska družba, ki je organizirala vsakoletno romanje v Mekko. Točnega števila žrtve še niso ugotovili, po tednih pred- stavnik jordanke družbe pa naj bi ta števila ne presegla 156.

Od torka se je vzdolž velikan- skega vulkanskega žrela, ki kot orjaška brazgotina razpolavlja otok, skoraj na dvojce, odprlo 15 manjših žrel, ki bruhajo lavo. Ognjena reka se počasi pomika proti morju in vse kaže, da bo zajela vhod v Vest- mannaeyarsko pristanišče. Voda v pristaniu je že tako vroča, da se je človek ne more več dotakniti z golo roko.

Prebivalci otoka so z vsemi raz- položljivimi sredstvi odpeljali na varno svojo imovino. Dvesto novih avtomobilov, 4 tisoč kokoši, na sto- biških pristanišč in otok je proiz-

Predor pod Rokavskim prelivom

(Nadaljevanje s 4. strani)

in še vedno je Rokavski preliv odlična obramba pred tujim na- padom. Glede tega bi ne bilo tre- ba iti tako daleč v zgodovino, saj je tudi sam Hitler pripravljaval iz- krcanje na Veliki Britanijo, pa ga je 50 km široka «luža» usta- vila.

Tudi prva svetovna vojna, v kateri so se Angleži borili na strani Francije, ni spremenila stare bojzani Angležev. Še leta 1920, torej po izkušnjah štirih let zavezništva, so določeni an- gleški krogi «bojsojali» predor s sledečim dejstvom: «Nič ne mo- re spremeniti dejstva, da nas Francozi nimajo radi in da nas ne bodo nikoli ljubili». Angleži so se torej bali, da bi jih Fran- cija mogla kdaj napasti...

Nračrt o predoru je zato šel po- novno v miznico, iz katere so ga potegnili spet šele po drugi sve- totni vojni. «Times» je 1961. leta zapisal naslednje: «Angleži se mo- ra odločiti ali hoče biti del Ev- rope, ali ne». In tako sta se Pa- riz in London 1964. leta, kot smo že rekli, domenili, da bi bilo tre- ba kaj storiti. Naslednjega leta je 52 britanskih poslancev iz vseh treh strank pozvalo tedanjega predsednika vlade, naj o zadevi razmisli, hkrati so se začeli orga- nizirati pristajši predora, katerim so se postavljali po robu prista- ši mostu, Japonec prof. Išiguro je celo predlagal, naj bi čez pre- kop postavili jež, ki bi bil dolg 33 km in 60 m širok, vmes pa ni bila dva prehoda za ladje. Toda 62 odstotkov Britancev se je v neki anketi izreklo proti tej ideji in se oredelilo za predor.

Gornji podatki nam povedo, da so se ljudje, tudi na odgovornih mestih, že dolgo let ukvarjali s načrtom. Toda prva konkretna pripravljalna dela so se začela pred dvema letoma, 1. marca 1971. leta, brž ko je bil podpisan fran- cosko - britanski načelni dogovor. In čeprav so se dela praktično že začela, nasprotniki predora in povezave Velike Britanije z evro- psko celino še niso vrgli puške v koruzo. Še vedno so mnenja, da predstavlja predor, kot bi pred- stavljaj most, nevarnost za Veliko Britanijo.

oplašajte v PRIMORSKEM DNEVNİKU